

LETNIK 11, ŠT. 46 / JUNIJ 2008

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

Aktualno

VLOGA POOBlašČENEGA INŽENIRJA

INŽENIRJI Z JAVNIM
POOBlastILOM

ZAKON O ARHITEKTURNI IN
INŽENIRSKI DEJAVNOSTI

MNENJE EVROPSKEGA
SVETA O POKLICNIH
ZBORNICAH

NA NASLOVNICI

Pojem pooblaščenega inženirja je nujno gledati skozi celoten lik takšnega inženirja, pri katerem moramo predvsem upoštevati njegovo odgovornost do družbe in okolja ter njegovo zavest in odnos do stroke, kjer je izjemno pomembno upoštevanje inženirskega kodeksa.

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
Letnik 11, št. 46, junij 2008
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:
9.000 izvodov. Uredništvo: Inženirska
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: po pooblastilu
Renata GOMBOC. Tehnični urednik: Matjaž
GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO: mag.
Črtomir REMEC, dr. Branko ZADNIK, Andrej
POVŠIČ, Ivan LEBAN, Roman LEBAR,
Matjaž GRILC, dr. Željko VUKELIČ. Uredniški
odbor: mag. Barbara ŠKRABA, Matjaž GRILC,
Franc PEČOVNIK, dr. Janez DUHOVNIK, dr.
Jože KORTNIK, Miro PIRNAR, Bojan JELEN,
Jan Kristjan JUTERŠEK. Lektoriranje in
korekture: Petra KAVČIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor. Tisk:
EUROADRIA d.o.o., Ljubljana. Izvod glasila
IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice
Slovenije brezplačen. Copyright © 2008
IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije

str.

POZDRAVLJENI

- 3 Beseda predsednika Komisije za vpis v imenik

AKTUALNO

- 4 Vloga pooblaščenega inženirja
6 Inženirji z javnim pooblastilom

PROGRAMI / PROJEKTI

- 9 Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti
10 Vloga pooblaščenega inženirja v luči predvidenega spreminjanja zakonodaje (ZGO-1B in ZAID)

STIKI

- 12 Mnenje Evropskega sveta o poklicnih zbornicah
12 Srečanje Višegrajske skupine v Budimpešti

REPORTAŽE

- 13 Sončna energija v stavbah

E-VPRAŠANJA IN ODGOVORI IZS

- 15 Želeli ste izvedeti

OBVESTILA

- 16 Koledar strokovnih prireditev

OBVESTILA MINISTRSTEV

- 16 Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost in
Uredba o območju za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja
16 Pravilnik o obrazcih za pridobitev gradbenega dovoljenja za nezahtevni objekt
16 Pravilnik o projektni dokumentaciji, Pravilnik o gradbiščih in Pravilnik o dokazilu
o zanesljivosti objekta

URADNI LIST

- 17 Obvestilo o pričetku kandidacijskega postopka
17 Spremembe in dopolnitve disciplinskega pravilnika
19 Sklep disciplinskega senata IZS

OBVESTILA

- 20 Napovednik izobraževanj jesen 2008

SPOŠTOVANI ČLANI ZBORNICE,

Vse od ustanovitve Inženirske zbornice Slovenije deluje Komisija za vpis v imenik, ki samostojno odloča o izpolnjevanju pogojev za vpis v imenik IZS in izbriše iz njega, izdaja izkaznice in enotne žige članom ter izvaja disciplinske sankcije izbrisa iz imenika IZS na podlagi pravnomočnih sklepov disciplinskih organov zbornice. Komisija je sestavljena iz šestih članov in sicer po enega predstavnika iz vsake matične sekcije. Z zastopanstvo vseh predstavnikov matičnih sekcij v komisiji se zagotavlja strokovnost pri vseh odločitvah, saj lahko le stroka, skupaj z izobraževalnimi ustanovami kot so fakultete in visoke šole, sproti ugotavlja, katera so tista potrebna strokovna znanja, ki zagotavljajo, da bodo lahko udeleženci pri svojem delu v procesu odgovornega projektiranja, vodenja, revidiranja in nadziranja gradnje, delovali v skladu z zahtevami Zakona o graditvi objektov. Nemalokrat se je zgodilo, da je komisija pred odločitvijo pri mejnih primerih potrebovala dodatna mnenja, na podlagi katerih se je potem lahko odločila o posamezni vlogi, zato si težko predstavljam, da bi odločitve o vpisih prepustili samo uradnikom. Tako je komisija za vpis v imenik večkrat zaprosila za mnenje komisijo za strokovne izpite, ki na IZS prav tako izvaja javno pooblastilo, upravne odbore matičnih sekcij in pravno službo. Komisija za vpis v imenik vse od ustanovitve zbornice izvaja javno pooblastilo kvalitetno in rešuje vse zahteve v roku. Dobro podporo pa komisiji za vpis v imenik dajejo strokovne službe zbornice. Ves čas izvajanja javnega pooblastila vodenja imenika komisija iz-

vaja svoje delo kvalitetno in v roku, kar dokazuje tudi dejstvo, da na samo izvedeno delo ni bilo nobenih pritožb s strani našega nadzornega organa, t.j. Ministrstva za okolje in prostor.

Tudi sam se pridružujem mnenju kolegov, da je lahko ministrstvo samo servis stroki, ne sme in ne more pa biti oblikovalec stroke.

V zadnjem času se je na trgu pojavilo kar nekaj posameznikov, ki so izdelali načrte brez ustreznega pooblastila. Zoper njih je bil sprožen ustrezen sodni postopek. Prav zaradi tega so vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje imenika pooblaščenih inženirjev izjemnega pomena tako za IZS kot tudi za državo ter vse upravne enote, saj je na spletni strani IZS omogočen direkten pregled nad pooblastili posameznih pooblaščenih inženirjev.

Članstvo v IZS in vpis v imenik IZS sta skladna s trenutno veljavnim Zakonom o graditvi objektov in obvezna za posameznike, ki nastopajo kot odgovorni projektanti, odgovorni vodje del, odgovorni nadzorniki in odgovorni revidenti pri graditvi objektov. Prav z obveznim članstvom posameznikov, ki izvajajo navedene aktivnosti, lahko IZS izvaja delo, zaradi katerega je bila ustanovljena, t.j. zagotavljanje strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju graditve objektov ter varstva tretjih oseb.

Predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti pa prinaša ključno spremembo zakonodaje, in sicer prostovoljno članstvo v zbornicah ter prenos izvajanja strokovnih izpitov in vodenja imenika na ministrstvo. Prepričan sem, da bi z neobveznim članstvom IZS padla na nivo društva in ne bi

mogla več strokovno vplivati na pogoje za vpis in na vsebino, nivo ter obseg strokovnih izpitov. Stroka mora imeti kontinuirane mehanizme za uveljavitev trajnostnih principov in varne gradnje, kot nezamenljive dobrine pred interesi politike in kapitala.

Predlagani predlog zakona ukinja sedanjo vlogo zbornic, reguliranih poklicev, kar je v nasprotju s splošno prakso v EU, saj je članstvo v zbornicah v kontinentalni Evropi skoraj povsod obvezno.

Predlog zakona tudi dejansko negira določilo Direktive ES o storitvah na notranjem trgu, ki ravno poklicnim zbornicam in združenjem priznava in daje ključno vlogo pri varovanju interesa tretjih potrošnikov. Zbornice, ki združujejo regulirane poklice, ne morejo biti obravnavane kot interesne zbornice (Gospodarska, Obrtna itd.). Razlika je v javnem interesu, deontoloških načelih (dolžnosti in npravne obveznosti) in poklicni disciplini. Pri poklicnih zbornicah je javni interes v zagotavljanju strokovnih standardov, ustrezne kvalitetne ravni dejavnosti in v izvajanju javnih pooblastil.

Le enotna zbornica reguliranih poklicev daje jamstvo za doseg visokega standarda pri zagotavljanju usposobljenosti inženirjev. Predlog zakona zmanjšuje možnosti za strokovno neodvisnost, ukinja princip samoregulacije stroke in vodi v konflikte interesov, ti pa posledično zmanjšujejo varstvo potrošnikov in uporabnikov.

Predsednik Komisije za vpis v imenik
Andrej POVŠIČ, univ.dipl.inž.str.

Pooblaščen inženir mora slediti osnovnim principom zagotavljanja kakovosti, ki so: tehnični vidik, tržni vidik, ekonomski vidik, vodstveno-organizacijski vidik, socialni vidik in informacijski vidik.

Inženirji v družbi

VLOGA POOBLAŠČENEGA INŽENIRJA

Predsednik Komisije za strokovne izpite pri IZS
dr. Janez Reflak, univ. dipl. inž. grad.

Vloga pooblaščenega inženirja v družbi je izjemno pomembna, predvsem pa zelo odgovorna. Definicije in vloge pooblaščenega inženirja ni možno gledati samo skozi pojem in določilo, kot ju navaja ZGO-1B v svojem 129. členu, kjer definira, da status pooblaščenega inženirja omogoča izdelavo in revidiranje tiste vrste načrtov, za katerih izdelavo ima posameznik ustrezno strokovno izobrazbo, vodenje del, opravljanje nadzora pri gradnjah objektov, opravljanje geodetskih storitev po določbah zakona o geodetski dejavnosti ter opravljanje tistih inženirskih storitev, za katere ima pooblaščen inženir v skladu z določbami 135. člena ZGO-1B opravljen strokovni izpit.

Pojem pooblaščenega inženirja je nujno gledati skozi celoten lik takšnega inženirja, pri katerem moramo predvsem upoštevati njegovo odgovornost do družbe in okolja ter njegovo zavest in odnos do stroke, kjer je izjemno pomembno upoštevanje inženirskega kodeksa.

Poleg izpolnjevanja formalnih pogojev za pooblaščenega inženirja kot so ustrezna izobrazba, predpisana praksa v določeni inženirski dejavnosti ter opravljen ustrezni strokovni izpit, mora biti pooblaščen inženir celovita osebnost, ki zna problem, ki ga re-

šuje, pravilno analizirati, oceniti posledice odločitve in se tudi pravilno strokovno, racionalno in ekonomsko odločiti. Pooblaščen inženir je za vsako odločitev strokovno in v skladu z zakonom tudi kazensko in odškodninsko odgovoren.

Pooblaščen inženir lahko v skladu z ZGO-1B nastopa kot:

- odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta,
- odgovorni vodja del ali odgovorni vodja gradbišča,
- odgovorni nadzornik in
- odgovorni revident.

Pooblaščen inženir mora v cilju zagotavljanja kakovosti svojih inženirskih storitev predvsem slediti definiciji »skladnost z zahtevami«. Če hoče pooblaščen inženir to trajno dosegati, mora slediti osnovnim principom zagotavljanja kakovosti, ki so: tehnični vidik, tržni vidik, ekonomski vidik, vodstveno-organizacijski vidik, socialni vidik in informacijski vidik.

Pri svojem vsakodnevem delu mora pooblaščen inženir vedno imeti pred očmi in upoštevati nekaj bistvenih posebnih lastnosti objektov pri projektiranju in graditvi. Te so:

- gradbeni objekt je kompleksen, sestavljen iz množice raznih delov, ki morajo skupaj predstavljati neko funkcionalno celoto,
- gradbeni objekti se praviloma gradijo za dolgorajno uporabo (50 do 100 let),
- za izdelavo projektov in gradnjo so potrebna velika finančna sredstva,
- običajno gre za posamezne, unikatne, velike objekte, postopnost gradnje praviloma ni mogoča ali ni ekonomična,
- po končani gradnji lokacije in konstrukcije, objektov ne moremo več poljubno spreminjati, vezana je na vplive naravnega in socialnega okolja,
- z vsakim zgrajenim objektom posegamo v naravno okolje in življenjske razmere ljudi v okolju.

Iz prikazanih lastnosti vidimo, da mora pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta, pri projektiranju in izgradnji objektov upoštevati tako **neposredne (specifične) zahteve** kot tudi **posredne (splošne) zahteve**.

Neposredne (specifične) zahteve, ki jih mora pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta upoštevati, so zahteve investitorja, naročnika, tržišča in specifične zahteve udeležencev v procesu graditve objekta. Vse te zahteve opredeljujejo tehnične, funkcionalne, estetske, ekonomske in druge karakteristike nekega procesa ali objekta. Temljijo na željah naročnika, uporabnika ali posameznega udeleženca pri graditvi objekta. Opredelijo se v različni dokumentaciji pred začetkom posamezne faze izdelave dokumentacije ali graditve.

Posredne (splošne) zahteve so zahteve tehničnih specifikacij, predpisov, standardov, zakonov in tudi splošna pravila, ki jih določa stroka, pravila dobrega gospodarjenja, pogoji gradnje in družbeno okolje. Te zahteve niso natančno določene v dokumentaciji projektne naloge, ampak jih mora pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta pred začetkom izvajanja določene aktivnosti razpoznati, razvrstiti, ugotoviti njihovo pomembnost in jih nato upoštevati neodvisno od finančnega in drugega interesa investitorja ali nosilca dejavnosti. V tem delu mora pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta na osnovi svoje izobrazbe in izkušenj razpoznati, katere standarde, tehnične predpise in zakone mora v skladu z zakonom obvezno upoštevati pri svojem delu.

Izjemno odgovornost ima pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta predvsem v fazi zasnove, kajti v fazi zasnove in pri izbiri variante ima s svojimi odločitvami bistven vpliv na stroške bodočega objekta. Pooblaščen inženir – odgovorni projektant ali odgovorni vodja projekta je odgovoren, da je projekt jasn, nedvoumen, medsebojno usklajen in predvsem realen za izvedbo.

Pooblaščen inženirji s področja tehničnih ved skrbijo za načrtovanje in gradnjo varnega, trajnega in funkcionalno grajenega okolja. Med grajeno okolje, pri katerem sodelujejo pooblaščen inženirji različnih strok, štejemo ne le stanovanjske, industrijske, energetske, športne in kulturne objekte, temveč tudi infrastrukturne objekte kot so prometnice, mostovi, predori, letališča, pristanišča, komunalni vodi, pa tudi oblikovanje prostora v širšem smislu, kot n.pr. urejanje prostora, melioracije, urejanje odlagališč odpadkov, urejanje vodotokov, sanacije plazov ipd.. Pri obsežnih projektih morajo sodelovati pooblaščen inženirji najrazličnejših tehničnih strok kot so gradbena, strojna, elektro, tehnološka, rudarska, geologija, geodezija itd..

Samo pooblaščen inženir je tisti, ki na osnovi gradbenih predpisov za posamezne objekte prepozna in določi njihove tehnične značilnosti tako, da ti objekti glede na svoj namen izpolnjujejo eno, več ali vse bistvene zahteve:

- mehansko odpornost in stabilnost,
- varnost pred požarom,
- higiensko in zdravstveno zaščito in zaščito okolice,
- varnost pri uporabi,
- zaščito pred hrupom,
- varčevanje z energijo in ohranjanje toplote.

Pooblaščen inženir – odgovorni vodja del ali odgovorni vodja gradbišča je tisti, ki odgovarja, da se vgrajujejo samo gradbeni

proizvodi, ki so dani v promet skladno s predpisi o gradbenih proizvodih, katerih skladnost je potrjena z ustreznimi listinami o skladnosti, ter da se vgrajujejo le takšni gradbeni materiali, ki ustrezajo nameravani uporabi ter le takšni naravni materiali oziroma mineralne surovine, za katere obstoji dokaz, da so bile pridobljene v skladu s predpisi o rudastvu oziroma, da so legalnega izvora.

Pooblaščen inženir – odgovorni vodja del ali odgovorni vodja gradbišča je dolžan poskrbeti za varnost delavcev, prometa in sosednjih objektov ter za varnost same gradnje in del, ki se izvajajo na gradbišču, ter varovati kulturno dediščino v skladu z zakono.

Pooblaščen inženir mora v cilju zagotavljanja kakovosti svojih inženirskih storitev predvsem slediti definiciji »skladnost z zahtevami«.

nom. Pooblaščen inženir – odgovorni vodja del ali odgovorni vodja gradbišča, je pri izvajanju objekta dolžan poskrbeti, da je izvedba v skladu z gradbenim dovoljenjem in v skladu s potrjenimi načrti. Dolžan je poskrbeti za izvajanje sprotne kontrole vgrajenih materialov in gradbenih konstrukcij. Pooblaščen inženir – odgovorni vodja del ali odgovorni vodja gradbišča je dolžan po pregledu potrjenega projekta za izvedbo, če ugotovi takšne napake, zaradi katerih bi lahko bila ogrožena varnost objekta, življenje in zdravje ljudi, promet, sosednji objekti ali okolje, o tem obvestiti investitorja in projektanta, in po potrebi tudi inšpekcijske organe. Pooblaščen inženir – odgovorni vodja gradbišča mora podpisati dokazilo o zanesljivosti objekta, za katerega mora poskrbeti izvajalec.

Pooblaščen inženir – odgovorni nadzornik je odgovoren, da se v projekt za izvedbo sproti vnašajo vse tiste spremembe in dopolnitve, ki nastajajo med gradnjo, in se s takšnimi spremembami strinjata tako investitor kot tudi projektant. Pooblaščen inženir – odgovorni nadzornik je odgovoren za ugotovitev vsakega neskladja med gradnjo s projektom za izvedbo in gradbenimi predpisi, ali za ugotovitev, da kakovost vgrajenih gradbenih in drugih proizvodov, inštalacij, tehnoloških naprav in opreme ter uporabljanih postopkov ni dokazana z ustreznimi listinami. Pooblaščen inženir – odgovorni nadzornik s svojim podpisom v gradbeni dnevnik zagotavlja resničnost vnešenih podatkov. Pooblaščen inženir – odgovorni nadzornik skupaj z odgovornim vodjem del ali odgovornim vodjem gradbišča in odgovornim vodjem projekta, podpiše dokazilo o

zanesljivosti objekta iz katerega je razvidno, da bo objekt, kot celota pri uporabi in vzdrževanju, izpolnjeval predpisane bistvene zahteve.

Pooblaščen inženir – odgovorni revident, ki ima opravljen poseben dopolnilni strokovni izpit za revidiranje, je s svojim revidentskim poročilom odgovoren, da posamezen načrt, ki ga je revidiral, izpolnjuje eno, več ali vse bistvene zahteve. S potrditvijo dokumentacije postane pooblaščen inženir – odgovorni revident, skupaj z odgovornim projektantom, solidarno odškodninsko odgovoren za napake neizpolnjevanja bistvenih zahtev.

Poleg navedenega mora vsak pooblaščen inženir dosledno upoštevati in spoštovati pri svojem delu etični kodeks inženirske stroke in to predvsem najpomembnejše cilje inženirskega strokovnega dela ob upoštevanju predpisov, moralnih, etičnih in strokovnih norm. Mnenje pooblaščenega inženirja mora biti nepristransko, in mora temeljiti na dokazljivih dejstvih. Strokovni ugled pooblaščenega inženirja mora temeljiti na kakovosti lastnega dela, nepristransko mora priznati kakovost dela drugih inženirjev in jim le lojalno konkurirati. Prav tako mora biti vedno pripravljen omogočiti strokovno presojo svojega dela. Pooblaščen inženir ne prevzema dela pod pogoji, ki niso v skladu z njegovo etiko in ima pravico, da od dela odstopi, če se take okoliščine pojavijo po prevzemu dela.

Da pooblaščen inženir lahko stalno izpolnjuje vse strokovne, moralne in etične norme inženirskega poklica svoje stroke, se mora stalno strokovno izpopolnjevati in tako potrjevati ter povečevati ugled svojega poklica. Strokovno izpopolnjevanje mora biti permanentna obveza vsakega pooblaščenega inženirja. Takšno strokovno izpopolnjevanje pa je možno le v okviru stanovske organizacije Inženirske zbornice Slovenije. Kajti le strokovni organi takšne zbornice vedo, katera so tista znanja, ki jih morajo pooblaščen inženirji neprestano dopolnjevati in si jih na novo pridobiti. Da pa je to možno, mora biti vsak pooblaščen inženir obvezno član svoje poklicne zbornice, saj lahko le znotraj zbornice, ki ima obvezno članstvo, s svojimi pravicami in dolžnostmi uresničuje vse to, kar od njega zahteva družba, zakon in stroka. ■

Evropski svet inženirskih zbornic (ECEC)

INŽENIRJI Z JAVNIM POOBLASTILOM

Predsednik Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC)
dr. Mirko Oreškovič, univ. dipl. ing. grad.

Zgoraj:
Izvršni odbor Evropskega sveta inženirskih zbornic

V članku bom poskusil predstaviti svoje razumevanje dejanskega položaja zakonsko urejenega inženirskega poklica v Evropi. To ni enostavna naloga, saj lahko pri tem uberem različne poti in smeri, zgradim strukturo neomejenih oblik, izpostavim številne glavne teme, a vedno bi se lahko našel kdo, ki bi razlago spodbijal: Zakaj niste tega storili na ta način? To bom storil na svoj način.

Predpostavljam, da je večina izmed vas seznanjena in se vsakodnevno srečuje s številnimi podobnostmi in odstopanji dejanskih praks na področju inženirskih storitev v Evropi:

- Imamo enak cilj, vendar različna orodja.
- Imamo podobne naloge, vendar različne predpise.
- Imamo prekomerno regulirano prakso, vendar ta ni regulirana na enak način.
- Iščemo boljše prakso, vendar se obotavljamo glede postopka.
- Nismo zadovoljni z obstoječo lastno organizacijo, vendar ne poznamo boljše.
- Borimo se za skupno evropsko prihodnost, vendar v različnih smereh.
- Imamo pričakovanja od naše prihodnosti; vendar je vprašanje ali imamo enake želje.
- Imamo vizijo, vendar moramo ustvariti realne cilje.
- Kako prepoznati prihodnje dolžnosti kot današnje cilje – je težko vprašanje, čeprav je iskanje ciljev v človeški naravi.

Naj pričnem z dejansko situacijo na področju zagotavljanja storitev inženirskih poklicev v gradbenem sektorju v Evropi, kot jo

vidim danes, ne da bi se pri tem izognil špekulacijam o prihodnosti.

INŽENIRSKI POKLIC IN STORITVE V GRADBENIŠTVU

Kdo so udeleženci v procesu zagotavljanja inženirskih storitev v gradbeništvu (na področjih projektiranja, revizije projektov, nadzora, vodenja projekta, gradbenega upravljanja, svetovanja)? Praksa nazorno kaže, da obstajata dva kroga udeležencev: notranji krog in zunanji krog.

Notranji krog lahko definiramo kot krog izvršilnih gradbenih strokovnjakov. Strokovnjaki v tem krogu nenehno delajo v gradbenem sektorju in ponujajo svoje poklicne storitve pri razvoju gradbenih projektov. To so: arhitekti, gradbeni inženirji, inženirji strojništva, inženirji elektrotehnike in inženirji geodezije.

Zunanji krog sestavljajo vsi ostali inženirji, ki občasno sodelujejo v gradbenem procesu, vendar je njihova glavna naloga industrijska proizvodnja. Le-ti dejansko pripravljajo osnovno tehnologijo oz. določene predpogoje v postopku načrtovanja in izvajanja del v grad-

beni industriji, vendar v samem postopku gradnje ne sodelujejo. To so inženirji, kot npr.: kemijski inženirji, inženirji različnih tehničnih panog, itd.

Kakršen koli gradbeni izdelek (stanovanjske hiše, zgradbe, ceste, kanali, predori, mostovi, vodna oskrbovalna omrežja, kanalizacije, čistilne naprave za odpadno vodo, ...) je potrebno, tako kot vsak izdelek v kateri koli panogi, načrtovati in izdelati z enim samim namenom, da se v naslednji fazi uporabi v korist investitorja oz. končnega uporabnika. Trenutno prepoznavamo inženirske storitve v gradbenem sektorju kot dejavnosti v: projektiranju, reviziji projektiranja, gradbenem nadzoru, svetovanju, vodenju projekta in gradbenem upravljanju.

Vsaka inženirska storitev ima svoj cilj in svoja lastna orodja za doseganje le-teh. Trajnostni razvoj kot predpogoj in inženirjevo razumevanje omejitev pri upoštevanju težav definirata odnos v okviru vidikov gradbenega produkta (kot so na primer kakovost, čas in stroški). To se dogaja pri vsaki inženirski storitvi, ki jo je potrebno zagotoviti.

Naloga projektiranja je izdelati najkakovostnejši izdelek v okviru kar najnižjih predvidenih stroškov. Naloga revizije projekta je preverjanje ali projekt ustreza predpisanim omejitvam in varnosti ali ne.

Nadzorna funkcija skrbi za zaščito kakovosti projekta, predvsem v okviru nadzora izdatkov, do katerih pogosto prihaja zaradi sprememb naročil s strani naročnikov.

Cilj storitve gradbenega upravljanja je organizacija in vodenje gradbenega postopka v okviru zelenega končnega rezultata: največjega dobička gradbenega podjetja za sprejemljivo kakovost.

Cilj vodenja projekta je usklajevanje vseh sodelujočih v projektu in spodbujanje le-teh, da si po svojih najboljših močeh prizadevajo v okviru skupnih naporov ter dosegajo najboljšo kakovost izdelka za najnižjo ceno.

OMEJITVE ZAKONSKO UREJENEGA INŽENIRSKEGA POKLICA

Predpostavljajmo, da želite opraviti anketo, ki bi raziskala javno mnenje o vplivu inženirskih storitev na običajno življenje posameznika. Najpogostejši odgovori, ki jih lahko pričakujete so: večina vprašanih bo sodelovanje zavrnila, ostali bodo odgovorili, da z delom inženirjev niso seznanjeni; nekateri izmed njih bi odgovorili, da je potrebno študirati vrsto let, da postaneš inženir ter, da inženirji počnejo nekaj koristnega. To je sicer namišljen scenarij, vendar je slika izjemno blizu realni. Dejstvo je, da javnega zanimanja za inženirski poklic ni moč opaziti. Medtem ko lahko pri zakonsko urejenem inženirskem poklicu zaznamo še večjo neopaznost. Zakonsko urejen inženirski poklic v številnih

evropskih državah obstaja. Dejanska nacionalna organizacijska oblika je odvisna od zgodovinske dediščine.

Danes je prevladujoče mnenje v Evropski komisiji, da zakonsko predpisani inženirski poklici predstavljajo oviro za prosto gibanje ljudi in storitev v Evropi. Evropska komisija vztraja tudi pri javnem naročanju storitev, vključno z inženirskimi storitvami, in sicer po uradno najnižjih konkurenčnih cenah na prostem trgu. Direktive ne priznavajo inženirskega poklica kot poklica s specifičnim posebnim zanimanjem komisije v evropski družbi. Dokaz za to lahko najdemo npr. v naslednjih direktivah:

- 2004/18/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o uskladitvi postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje, javnih naročil v zvezi s preskrbo in javnih naročil za storitve;
- 2005/36/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju strokovnih kvalifikacij;
- 2006/123/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu; priročnik o izvajanju direktive o storitvah.

Inženirjev se nikjer ne omenja, temveč se jih uvršča med ostale poklice. To je žal vse, kar lahko ta trenutek rečemo o našem dejanskem družbenem položaju.

Po mnenju Evropske komisije morajo javni naročniki cene storitev pridobiti s pomočjo konkurenčnih najnižjih cen javnega naročanja. Ponudbena najnižja cena je pogosto rezultat napačnega izračuna ali nelojalne konkurence. Ne glede na scenarij je rezultat vedno enak: pomanjkanje dohodka za obu-

le z izboljšanjem socialnega in ekonomskega položaja inženirjev. Zakonsko predpisani poklicni člani, združeni v svojih organizacijah, so jamstvo, da je to mogoče doseči s skupnim trudom vlad in njihovih partnerjev – zakonsko urejenih poklicnih organizacij. Nosilec odločanja mora biti jasno, da evropski gospodarski razvoj ni mogoč brez prispevka pooblaščenih inženirjev, njihovih izumov, zmožnosti, pripravljenosti in odgovornosti.

ODGOVORNOST INŽENIRJEV IN ZAKONSKO PREDPISAN POKLIC

Odgovornost pooblaščenih inženirjev je na očeh javnosti le takrat, ko se pojavijo konstrukcijske napake. Odgovornost, ki jo zahteva konstrukcijska varnost, vzdržljivost in učinkovitost ne zanima nikogar razen drugih inženirjev. Okoljski vpliv, vpliv na kakovost okoliškega življenja v povezavi s privlačnostjo življenjskega okolja, stroški investicije, trajnostjo objekta, stroški vzdrževanja, ki jih potrjujejo vtisi in reakcije prebivalcev, oblikujejo spekter vrednot inženirske odgovornosti. Vrednot, ki javno niso priznane. Kot prebivalci smo navajeni na inženirske dosežke, vendar se le redko ustavimo in pozdravimo dosežek.

Potreba po neodvisnem vendar ustrezno organiziranem in sposobnem strokovnjaku je vodila do ustanovitve inženirskih zbornic ali podobnih organizacij, s predpisanimi javnimi pravicami in nalogami. Zahvaljujoč zgodovinski dediščini, izkušnjam in zelo pogosto dolgoročno navadam in tradicijam, imamo v dejanski evropski praksi dve glavni specifični inženirski organizaciji: Zakonsko urejene organizacije in samostojno organizirana združenja, ki v osnovi temeljijo na

certifikat, ki pa je le identifikacijska kartica in ne dokaz obveznega članstva oz. povezane licence. Inženirji brez takšnega certifikata lahko ponujajo in opravljajo enake storitve kot pooblaščen inženirji.

Člani zakonsko urejenih zbornic s pridobljenim certifikatom pridobijo »javno pooblastilo za podpisovanje«. To pomeni, da so priznani kot zavezujoči člani organizacije, ki dokazuje njihovo sposobnost in dosežene kvalifikacije. S tem certifikatom člani pridobijo javno licenco za prevzem javnega pooblastila za opravljanje storitev, ki jo ponujajo naročnikom. Ta pa sočasno pomeni tudi prevzem javne odgovornosti za opravljeno storitev in posledic, v okviru zakonsko predpisanih omejitev.

To nista ne pravo mesto ne pravi kraj, da bi se spuščali v podrobnosti, vendar minimalne cene storitev predstavljajo oviro, pred katero se nasprotniki soglasno zbirajo in vzklikajo: »Minimalne cene storitev odpravljajo prosti trg storitev!«

Zakaj se je to zgodilo? Zaradi pomanjkanja razumevanja narave storitev, zaradi pomanjkanja informacij, zaradi pomanjkanja tolerance, zaradi pomanjkanja orodij za ocenjevanje, zaradi pomanjkanja ustreznih stikov ter zaradi zavračanja jasnih argumentov. Do tega vedno pride takrat, ko ustrezen in pošten dialog ni mogoč ter takrat, ko udeleženci razprave niso enakovredno seznanjeni oz. nimajo enakih interesov.

V prihodnosti moramo navedene težave odstraniti in se osredotočiti na prednosti zakonsko urejenih minimalnih cen storitev. Na prostem trgu je zakonsko urejena cena storitev osnova za lojalno in kakovostno konkurenco, saj:

- ustvarja možnost najboljše izbire za naročnika,
- oblikuje kreativno osnovo za naročanje storitev v javnem sektorju in
- prisili naročnike, da se najprej zanesejo na reference in nato na ceno.

Zakonsko urejen poklic in njegova okolica morata biti v nenehni povezavi. Zakonsko urejen poklic mora raziskati potrebe in pričakovanja okolice ter prilagoditi svojo zmožnost in položaj izmenjavi ciljev in pravil. V ta namen se mora zakonsko urejen poklic nenehno prilagajati:

- univerzitetnemu (osnovnemu) izobraževanju,
- pravilom izdajanja potrdil, šolanja in izkušnjam,
- pravilom opravljanja izpita,
- nenehnemu izobraževanju kot trajni zavezanosti,
- pogojem za obnovo licenc,
- dejanskemu seznamu inženirjev z referencami, za potrebe naročnikov,

Trajnostni razvoj kot predpogoj in inženirjevo razumevanje omejitev pri upoštevanju težav definirata odnos v okviru vidikov gradbenega produkta.

božanega inženirja ter neustrezna storitev za naročnika. To je običajno stanje proti katereму se morajo boriti zbornice in njeni člani. Vsem sodelujočim v gradbenem procesu mora biti jasno, predvsem vladam (vključno z Evropsko komisijo) in naročnikom, da je poštena cena storitev edino orodje, ki postavlja temelje za najboljše možne rezultate pri razvoju gradbenih projektov.

Opravljen pregled dokazuje, da inženirjev primanjkuje po vsej Evropi. Ali to pomeni, da bo razvoj gospodarstev v naši prihodnosti potekal brez evropskih inženirjev oz. le s peščico njih?

Obstoječe nizko zanimanje študentov za inženirske poklice je potrebno spremeniti v korist evropske družbe. To pa lahko storimo

splošni zakonodaji, ki ureja organizacije državljanov.

Specifičen, poseben zakon predstavlja temelj za ustanovitev inženirskih zbornic. Zakon določa glavno organizacijsko strukturo, obvezno članstvo, predpogoje za članstvo, postopek sprejemanja članov in postopek pridobivanja potrdil o opravljenem izpitu, pravice, naloge in dolžnosti organizacije. Vsaka organizacija lahko izbere podrobno organizacijsko obliko in strukturo.

Inženirske ustanove (združenja) so v nekaterih državah organizirane tako, da so njihove naloge izjemno podobne nalogam inženirske zbornice, vendar je članstvo v teh prostovoljno. To pomeni, da člani po opravljenem strokovnem preizkusu, pridobijo neke vrste

- ▶ enakomernemu stopnjevanju odgovornosti (osebne, priznane, izpodbojne),
- podpiranje škodnega zavarovanja, kot dokaza za priznano odgovornost.

Običajno mnenje proti zakonsko urejenemu inženirskemu poklicu ne zavrača prostega trga. Vendar pa ne moremo zanikati, da zagotavljanje inženirskih storitev ni enako trgovanju s toaletnim papirjem. V ta namen moramo postaviti druga pravila za javno naročanje inženirskih storitev, ki morajo priznavati osnovna dejstva, ki vplivajo na postopek javnega naročanja: zaupanje naročnika in reference inženirjev.

S pomočjo pozitivnih pravil zbornice in transparentne strukture izračuna cen, ki se uporablja kot etalon za primerjavo ponujenih cen, se morajo naročnik in konkurenti zanašati na rezultat konkurence, pošten za vse udeležence. To je tudi osnova za konkurenco na področju kakovosti in za pridobitev pogodbe »win/win« (pogodbe v zadovoljstvo vseh), ki vključuje pošteno ceno storitve. Naročnik je zaščiten proti korupciji nizkih cen.

Zbornice se, v skladu z svojimi običajnimi nalogami, v imenu svojih članov in v njihovo korist, pogodbeno povežejo z zavarovalniškimi podjetji, da pridobijo kar najboljše pogoje za osebno škodno zavarovanje. Naročnik ve, kdo nosi odgovornost in na koga se lahko obrne; inženir se zaveda odgovornosti in jo sprejme v okviru običajne pogodbene obveznosti.

Etični kodeks je osnovni dokument, ki določa etična pravila za vse člane organizacije. Pri zakonsko urejenem poklicu ima ta dokument specifično vlogo. Pomeni, da specifične določbe etičnega kodeksa ščitijo javni interes, medtem ko je sama storitev zakonsko urejena na najvišjem nivoju strokovne in moralne odgovornosti. V primeru, da član krši pravila etičnega kodeksa, lahko pričakuje strogo kazen, ki lahko pomeni tudi izgubo licence.

Namen Evropske komisije je urejanje pravic prostega trga, vendar pa Evropska komisija pogosto podcenjuje očitno potrebo po zakonsko urejenem poklicu inženirja.

Inženirski poklic znotraj Direktiv EU v tem trenutku ni posebno priznan. Zakaj se je to zgodilo nimam odgovora, vendar sem prepričan, da se moramo boriti, da bi to spremenili:

- Tako kot politiki o nas, se moramo tudi mi kot strokovnjaki, seznaniti o politikah in njihovem razumevanju zakonsko urejenega poklica.
- Kot člani zakonsko urejenih poklicev moramo postati bolj opazni, predvsem v očeh Evropske komisije.

Pot do priznanja pa ni ne kratka ne enostavna.

Prakso je potrebno spremeniti, vendar na osnovi naših naporov na nacionalnem in evropskem nivoju. Z usklajevanjem naših nacionalnih dejavnosti, moramo postati bolj učinkoviti tako v očeh naših nacionalnih vlad kot v očeh Evropske komisije.

Po mojem mnenju obstajajo številni razlogi, da se borimo za bolj spoštovan in ekonomski položaj zakonsko urejenega poklica. Tukaj navajam le peščico:

- Trajnostni razvoj in okoljska zaščita, kot ena izmed najpomembnejših predpostavk človeštva danes in v prihodnosti, sta nemogoča brez zadostnega prispevanja inženirjev.
- Kakovost storitve inženirskega poklica ni mogoče zaščititi le z zakonsko ureditvijo; kakovost storitve je potrebno zaščititi s pomočjo etičnega pristopa nalog inženirjev. Etični kodeks, ki ga sprejme Evropski svet inženirskih zbornic (ECEC) in nacionalna zbornica, mora biti osnovna listina za ta namen.
- Izumi – ki jih stimulirajo nagrade zbornice, kar je obstoječa praksa v večini držav kjer je bila ustanovljena zbornica, na osnovni posebnega zakona – predstavljajo osnovo za razvoj in izboljšavo človeštva danes in v prihodnosti.
- Nov tehnološki razvoj in njegova uporaba je možna le z nenehnim izobraževanjem v skladu z dejansko praktičnim povpraševanjem ter prenosom najsodobnejših informacij v najhitrejšem možnem času.
- Izboljšanje zaščite javnih interesov preko stalne povezave znotraj vlade ter oblikovanje najbolj urejene zbornice, ki omogoča doseganje najboljših rezultatov pri javnih interesih – varčevanje s pomočjo trajnostnega razvoja, pridobitev omejitev, ki ščitijo javni interes.
- Osebno prispevanje in povečanje odgovornosti sta priznana kot najpomembnejša dejstva pri zakonsko urejenem poklicu. Nalogi zbornice, kot močne organizacije, ki stoji za inženirjem sta podpirati inženirja kot posameznika in spodbujati njegove osebne zmožnosti in odgovornosti.
- Naloga zbornice je spodbujanje zmožnosti na osnovi znanja s pomočjo zahtevane osnovne univerzitetne izobrazbe in nepretrganega postopka učenja, kar ponuja prednost naročnikom storitev.
- Poudarjanje prijateljskega pristopa do okolice – sprejemanje le-tega kot enega najpomembnejših aktov kodeksa vedenja zbornice; povzemanja naravne vrednote človekovega okolja kot vrednote, ki je ne smemo zmanjšati, temveč le izboljšati.

Če pogledamo obstoječo prakso lahko ocenimo, da obstaja različno razumevanje

ciljev zbornice in območij delovanja, zato imamo:

Različne organizacijske oblike, kot npr.:

- centralizirano – ena nacionalna zbornica z morebitnimi državnimi zbornicami ali državnimi uradi,
- državne zbornice kot neodvisne, združene v zvezi državnih zbornic,
- zbornice posameznih inženirskih poklicev – vsak inženirski poklic ima svojo neodvisno zbornico. Večinoma so povezane v zvezo zbornic posameznih inženirskih poklicev.

Različne članske profile:

- prostovoljno članstvo,
- obvezno članstvo.

Različne omejitve glede na stopnjo izobrazbe:

- inženirji z več kot 4-letno izobrazbo oz.
- inženirji z manj kot 4-letno izobrazbo oz.
- tehniki.

Različni tipi povezanih strokovnjakov v zbornici, kot npr:

- samo arhitekti v osnovni ali neodvisni zbornici,
  - arhitekti in inženirji,
  - inženirji vseh poklicev,
  - inženirji določenih poklicev,
  - inženirji posameznih poklicev.
- Status članov se lahko razlikuje, kot npr:**
- aktiven,
  - prostovoljen,
  - upokojeni inženirji,
  - študenti.

Možna organizacijska oblika je odvisna od: različnih dediščin; različnih praks; različnih izkušenj; dejanskih okoliščin; družbenega položaja; nacionalne gospodarske moči;

KLJUČNE NALOGE:

- delovanje na evropskem nivoju – razmišljati globalno / delovati lokalno,
- poudarjanje vprašanj, ki so skupna nam inženirjem,
- usklajevanje izobraževanja in šolanja,
- oblikovanje evropskih inženirskih izkušenj,
- izpostavljanje evropskega inženirja,
- usklajevanje organizacij nacionalnih zbornic:
  - organizacija,
  - člani,
  - lokalna zgodovina,
  - dejanske lokalne okoliščine,
  - pooblaščen inženirji in izdajanje potrdil,
- ustanovitev Evropske inženirske zbornice

ZAKON O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI

Komisija za sistemske zakone

V prejšnji številki IZS.NOVO smo vas seznanili z usklajevanji vezanimi na predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti in o vladni različici zakona ter s posledicami, ki bi jih tak zakon prinesel. Med drugim smo vas seznanili s stališčem Inženirske zbornice Slovenije, ki je v celoti odklonilno, saj tak predlog prinaša dolgoročni upad strokovnosti in kakovosti na področju graditve.

Nadaljevali smo z aktivnostmi obveščanja javnosti o posledicah, ki jih bo prinesel predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Tako smo v okviru sejma Megra organizirali okroglo mizo z naslovom Vloga pooblaščenega inženirja v luči predvidene spreminjanja zakonodaje. Tudi sklep okrogle mize je bil, da je predlog nesprejemljiv za stroko, ter da je v popolnem nasprotju z interesi in stališči inženirjev in IZS.

Dne 3.4.2008 smo se udeležili javne razprave o Predlogu zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki jo je organiziral Državni svet. Razprave so se udeležili številni funkcionarji naše zbornice. Na razpravi je predsednik IZS mag. Črtomir Remec z uvodnim referatom predstavil stališče IZS do predloga ZAID, ki je v celoti odklonilno.

Inženirji in arhitekti smo na javni razpravi znova izrazili nasprotovanje vladnemu pred-

logu zakona. Inženirji so v razpravi med drugim poudarili, da prenos javnih pooblastil oz. strokovnega odločanja na vlado, oz. v tem primeru na Ministrstvo za okolje in prostor, zagotovo ne bo prineslo pozitivnih rezultatov, saj na to kažejo že številne izkušnje iz preteklosti. Opozorili smo na neskladje predloga zakona z obstoječo zakonodajo ter poudarili, da bo le kakovostna zakonodaja, ki bo usklajena s stroko, omogočila, da bo načrtovanje, graditev, vzdrževanje in umeščanje objektov v prostor, potekalo v splošno dobro prebivalstva. IZS je zato vladi predlagala, da umakne svoj predlog zakona oz., da poslanci razpravljajo o predlogu zakona, ki ga je MOP uskladal s strokovnima zbornicama. Hkrati pa je pozvala, da ne bo razpravljala o predlogu zakona, ki je bil čez noč spremenjen do neprepoznavnosti in sprejet na vladi.

Stališča do predloga Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti smo predstavili tudi komisiji Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 16.4.2008, ki je sprejela sklep, da podpira predlog zakona samo v primeru, da se v nadaljnjem postopku upošteva mnenje stroke.

Kljub vsem prizadevanjem inženirjev in arhitektov, da je potrebno predlog zakona v celoti spremeniti, je šel predlog ZAID skozi

prvo branje v državnem zboru. Iz razprave, ki je potekala v državnem zboru je bilo razvidno, da posamezniki, ki poznajo stroko in se zavedajo posledic, ki bi jih predlog zakona prinesel, nasprotujejo takšnemu predlogu zakona, medtem ko ostali zakon podpirajo.

Glede na posledice, ki bi jih prinesel predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, si bo IZS še naprej prizadevala, da do sprejetja vladnega predloga zakona ne bi prišlo, saj le-ta predstavlja dolgoročni upad strokovnosti. Nenazadnje naj še povemo, da je bila Inženirska zbornica Slovenije ustanovljena zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju graditve objektov ter varstva tretjih oseb, in zato si bomo tudi v prihodnje prizadevali, da do sprejetja zakona v taki obliki ne bi prišlo oz. bomo izvajali različne aktivnosti, tudi take, ki bi lahko vodile do "novega teksta zakona", sprejemljivejšega za stroko. Predlog zakona namreč ne bo omogočal zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa vsaj ne v takšni meri, kot jo omogoča trenutno veljavna zakonodaja. ■

Več o razpravi si lahko ogledate tudi na spletni strani državnega sveta

<http://www.ds-rs.si/?q=node/486>.

Na sejmu MEGRA

VLOGA POOBLAŠČENEGA INŽENIRJA V LUČI PREDVIDENEGA SPREMINJANJA ZAKONODAJE (ZGO-1B IN ZAID)

predsednik UO MSG IZS

dr. Branko Zadnik, univ.dipl.inž.grad.

Okrogla miza z zelo aktualno problematiko na področju graditve objektov je bila organizirana s strani IZS kot eden od dogodkov sejma gradbeništva MEGRA, ki se je odvijal od 1. do 5. aprila 2008 v Gornji Radgoni. Lokacija in termin okrogle mize sta se časovno ujela s perečimi dogodki na področju spreminjanja zakonodaje, ki bo zelo vplivala na graditev objektov v Sloveniji. Inženirska zbornica je čutila dolžnost, da z organizacijo tovrstnega dogodka tudi medijsko bolj osvetli probleme, ki so nastopili pri sprejemanju novega zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID). Dogodek je le eden od mnogih, s katerimi se skuša vplivati na aktivnosti zakonodajalca s ciljem, da pri kreiranju zakonodaje upošteva tudi mnenje strokovnjakov s področja graditve.

Okrogla miza je bila izpeljana kot forum, na katerem se je skozi odprto diskusijo analiziralo vlogo pooblaščenega inženirja, kot jo je že pred leti uvedel Zakon o graditvi objektov (ZGO), in skozi to diskusijo tudi vlogo strokovnih zbornic – Inženirske zbornice Slovenije (IZS) in Zbornice za arhitekturo in prostor (ZAPS) kot subjektov, ki so zakonsko obvezani skrbeti za razvoj stroke in zaščito javnega interesa na področju graditve objektov.

Tem osnovnim usmeritvam je bil prilagojen tudi spisek vabljenih na okroglo mizo, ki je obsegal med ostalimi tudi ministra za prostor, g. Marjana Podobnika, direktorico direktorata za prostor in graditev go. Metko Černelč, člane parlamentarnega odbora za gospodarstvo, predstavnike poslanskih skupin državnega zbora, predstavnike ZAPS kot sestrške zbornice, ki se srečuje z istimi problemi kot IZS, predstavnike Univerz iz Ljubljane in Maribora ter seveda člane zbornice v čim večjem številu. Žal je bil odziv nekaterih poimensko vabljenih več kot skromen. Predvsem to velja za udeležbo

predstavnikov ministrstva za okolje in prostor, ki se brez kakršnega koli komentarja niso udeležili foruma, kljub temu, da so prav oni povzročitelji nastale situacije in da do sedaj tudi še niso podali obrazložitve svojih zadnjih potez. Sta pa k primernemu vzdušju in kvaliteti dela okrogle mize veliko prispevala nastopa poslanca Državnega zbora g. **Jakoba Presečnika** in dekana ljubljanske fakultete za gradbeništvo in geodezijo **prof. dr. Bojana Majesa**, ter nenazadnje številnih strokovnjakov, ki so nastopili kot posamezniki v svojem imenu ali pa kot predstavniki inštitucij.

Okroglo mizo je vodil in moderiral **dr. Branko Zadnik**, predsednik UO MSG, ki je v uvodu predstavil temelje organiziranosti strokovnih zbornic, ki izhajajo iz ZGO že od leta 1996. Zakon ustanavlja IZS (in seveda tudi ZAPS) zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju urejanja prostora in graditve objektov ter varstva tretjih oseb, z osnovnim ciljem varovanja in zastopanja interesov gradbenega in drugega projektiranja, revidiranja, vodenja

del in opravljanja nadzora pri graditvi objektov. Zakon tudi posebej poudarja obvezo zbornice za zagotavljanje strokovnosti pooblaščenih inženirjev. Zbornica mora zagotoviti opravljanje strokovnih izpitov za odgovorno projektiranje, revidiranje in vodenje del ter vzpostaviti, voditi in vzdrževati imenik pooblaščenih inženirjev. Izvajanje teh aktivnosti, ki sodijo v sfero javnih pooblastil, kontrolira ministrstvo za okolje in prostor. Nedvoumna ugotovitev je, da je IZS do sedaj izpolnjevala zaupane ji naloge vestno in kvalitetno, saj ni s strani nadzornih organov prišlo do nikakršnih pripomb ali intervencij. Celo kritični primeri, kjer je prišlo med izvajanjem javnih pooblastil do konfliktnih situacij med prizadetimi posamezniki in IZS ter so bili predani v presojo rednim sodnim organom, so bili vsi rešeni v korist IZS, kar ponovno potrjuje kvaliteto dela in pravilnost postopkov ki se vodijo in rešujejo v zbornici. Dodatna ugotovitev je tudi da organiziranost zbornice zagotavlja, da se vsa javna pooblastila in ostala dejavnost zbornice izvajajo zelo efikasno in racionalno. Le šest redno zaposlenih skrbi za delovanje IZS vključno z izvajanjem javnih pooblastil in skrbi za skoraj 6000 članov. Večino dela v zbornici je organizirano v obliki delovanja strokovnih matičnih sekcij na volonterski bazi dela posameznih pooblaščenih inženirjev, ki zberejo toliko energije, da poleg svoje redne službe žrtvujejo svoj prosti čas še za delo v zbornici. V današnjem času je to čedalje redkejši fenomen.

Analizo posameznih specifičnih aktivnosti v zbornici, in skozi te pomen funkcije pooblaščenega inženirja, so v svojih prispevkih dodatno ilustrirali **mag. Črtomir Remec**, predsednik IZS, **Roman Lebar**, predsednik UO MST in predsednik komisije IZS za sistemsko zakonodajo, **dr. Janez Reflak**, **prof.dr. Janez Duhovnik**, **Ivan Leban**, predsednik UO MSE in **Andrej Povšič**, predsednik UO MSS.

Splošna diskusija, v kateri so poleg ostalih kolegov nastopili tudi predstavniki Združenja za svetovalni in izvedbeni inženiring pri Gospodarski zbornici Slovenije **mag. Vekoslav Korošec**, ter direktor zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala pri GZS **Borut Gržinič**, pa je pokazala enotnost stroke in pripeljala do skupnih **zaključkov**:

Nihče z IZS ni bil soavtor obstoječe zakonodaje (ZGO). Kljub temu se je zbornica pri pripravi vsakokratne verzije zakona, ki se je v preteklosti večkrat spreminjal, zelo angažirala in skušala s svojimi pripombami vplivati na njegovo končno obliko. Žal lahko danes ugotovimo, da je bilo sprejeto število amandmajev, ki jih je posredovala IZS, zanemarljivo. To kaže tudi na težo besede strokovnjakov v primerjavi z vplivom uradnikov in/ali kariernih politikov, ki praviloma svoje ideje realizirajo skozi poznane jim labirinte upravnih služb in postopkov, lobiranjem in pripravo materiala za glasovanje v Državnem Zboru. Rezultat takšnega nonšalantnega pristopa k organizaciji graditve in posledično amaterskega razmišljanja o vodenju in izvedbi (predvsem javnih) investicij je viden (in za davkoplačevalce tudi čuten) v zelo konkretni obliki vsem poznanih težav pri projektih kot so Onkološki inštitut, Pediatrična klinika, ipd. Pravčasno podana opozorila in stališča IZS kot na primer, da mora že zakon vsakemu projektu predpisati projekt-

no nalogo ali da mora investicijo s strani naročnika po tehnični plati voditi usposobljen kader, so najbolj eklatantni primeri zavrženih amandmajev IZS in ilustracija slabega gospodarjenja države.

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), kakršnega je dala vlada v parlamentarni postopek sprejemanja, je za inženirsko stroko nesprejemljiv. Obstojata dve osnovni dejstvi, ki ju mora inženirska stroka izpostaviti: **Prvič**: na pripravi zakona se je delalo in usklajevalo več kot leto dni na način, da sta sodelovali z upravnimi organi (MOP) obe zbornici tako IZS kot tudi ZAPS. Po dolgotrajnih usklajevanjih se je izdelalo končno verzijo, ki so jo sprejele vse tri strani (verzija V2 z dne 18.02.2008). Zaradi nam še do danes neznanega vzroka je Vlada RS na predlog MOP sprejela popolnoma različno, s stroko neusklajeno, tretjo verzijo teksta Predloga ZAID (verzija V3 z dne 20.02.2008) in jo poslala v parlamentarno obravnavo. **Drugič**: Z verzijo V3 država jemlje inženirstvu mesto v družbi, ki ga je dobilo hkrati z ustanovitvijo strokovne zbornice leta 1996. Brez kakršnih koli utemeljitev ali obrazložitvev skuša država po nepotrebnem prevzeti funkcije in opravila, ki sta jih do sedaj uspešno in racionalno opravljali obe zbornici. Pri tem ugotavljamo, da državne službe niso niti primerno organizirane, niti nimajo potrebnega strokovnega kadrovskega potenciala za tovrstna opravila.

V diskusiji se je ocenilo, da je bilo področje graditve od leta 1993 v državni upravi sistematsko zanemarjano. Strokovnost v državni upravi tako že kar nekaj let pada in nikoli ni prišlo do izoblikovanja ekip, ki bi bile sposobne strokovno in neodvisno zagovarjati svoje izdelke. Sedanja organiziranost, ko je Direktorat za prostor in graditev na Ministrstvu za okolje in prostor ob nepriemerni kadrovskega zasedbi prevzel skrb praktično za vse najpomembnejše aktivnosti pri

organizaciji graditve, je povzročila, da je pri pripravi zakonodaje prišlo do monopolističnega obnašanja posameznih skupin znotraj te organizacije, ki so očitno tudi izpostavljene močnim zunanjim vplivom oziroma interesom. Vlada v svoji sestavi tako nima notranje »strokovne vesti«, ki bi imela zadostno težo in bi bedela nad izdelki, ki jih v bistvu sama producira in nadzira. Strokovna javnost (IZS) je pri tovrstnih aktivnostih, kot že rečeno, izključena.

Sklepi okrogle mize se lahko povzamejo v naslednjih nekaj stavkih:

Predlog zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (V3) je v popolnem nasprotju z interesi in stališči inženirjev in tudi IZS kot njihove stanovske organizacije.

Zakon kot ga je predložila Vlada RS v sprejetje Državnemu zboru za inženirsko stroko ni sprejemljiv in predlagamo, da ga Državni zbor zavrne.

Mnenja in izkušnje 6000 vrhunskih strokovnjakov, ki projektirajo, revidirajo, vodijo in nadzirajo izgradnjo praktično vseh objektov v Sloveniji, ki so organizirani v strokovni zbornici, ki soustvarjajo današnji prostor in grajeno tehnično kulturo, se praktično ne upošteva pri strateških aktivnostih kot je priprava zakonodaje s področja graditve.

Inženirji so odrinjeni na rob družbenega dogajanja saj v naši državi očitno lahko administracija po mili volji manipulira stroko. To že ima tudi ekonomske posledice na konkretnih projektih.

Kdo bo za takšno stanje odgovarjal? Do sedaj se odgovornosti za takšne aktivnosti še nikoli ni konkretiziralo in se bo zelo verjetno tudi tokrat razvedenela. V inženirski stroki je odgovornost kot javno pooblastilo jasno delegirana, osebno uveljavljana in se tudi izvaja z vsemi posledicami za pooblaščenega inženirja. Kako je z javno upravo? ■

MNENJE EVROPSKEGA SVETA O POKLICNIH ZBORNICAH

Dne 28.5.2008 smo na Inženirski zbornici Slovenije prijeli faksimile pisma, ki je bilo naslovljeno na ministru za okolje in prosotor g. Janeza Podobnika in je bilo poslano s strani ECEC – zveze nacionalnih inženirskih zbornic.

“Spoštovani!

Kot Evropski svet inženirskih zbornic – ECEC – se obračamo na vas v zvezi s sprejetjem nove zakonodaje, ki se nanaša na inženirske in arhitekturne dejavnosti, in vas obveščamo o naslednjem.

ECEC je zveza nacionalnih Inženirskih zbornic ali reprezentativnih javnih organov poklica inženirjev, ki so poklicno priznani v skladu z nacionalno zakonodajo v posameznih državah.

Namen ECEC-ja je, da zastopa strokovne interese akademskih inženirjev pred organi Evropske komisije in Evropskega parlamenta in da spodbuja, predlaga ter spremlja proces izglasovanja skupnih evropskih predpisov in usklajevanja nacionalnih zakonodajnih sistemov na področju prenašanja javnih pooblastil na inženirske zbornice po celi Evropi.

Inženirska zbornica Slovenije – IZS – kot ena izmed naših članic nas je obvestila, da slovenska vlada izvaja zakonodajni postopek, po katerem zdaj sprejema nov zakon v zvezi z inženirskimi in arhitekturnimi dejavnostmi, v katerem bo med drugim razveljavljeno obvezno članstvo in bo našo članico, IZS, prikrašal za njeno pravico do podeljevanja javnih pooblastil.

Namen profesionalnih zbornic, ustanovljenih na nacionalni ravni, je, da nadzorujejo profesionalni nadzor na področju inženiringa in da predlagajo potrebne spremembe na tem področju, sprejmejo enoten kodeks vedenja in ravnanja na področju inženiringa, podeljujejo javna pooblastila, izobražujejo svoje člane s pomočjo organiziranja profesionalnih seminarjev na področju inženiringa in tako dalje.

Direktiva 2006/123/EC Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 12. decembra 2006 o sto-

ritvah na notranjem trgu med drugim, navaja, da dejavnosti nacionalnih zbornic, kot samoregulatornih organov, varujejo kakovost storitev na notranjem trgu in zato Evropska unija in zgoraj navedena direktiva spodbujata izoblikovanje samoregulatornih nacionalnih zbornic, ki bodo med drugim, pripravile kodeks vedenja in ravnanja svojih članic in drugih poklicev na konkretnem področju, tako na ravni države kot na ravni skupnosti.

Vladni predlog zakona o inženirskih in arhitekturnih dejavnostih zmanjšuje vlogo IZS kot združenja strokovnjakov, kar je v nasprotju s prakso Evropske unije, in jo postavlja na raven prostovoljne družbene dejavnosti. Posledica tega bo uničenje IZS v vlogi nacionalne inženirske zbornice.

Zelo zaskrbljujoče je tudi, da je vlada, po enem letu srečanj s predstavniki IZS in drugimi strokovnjaki in po pripravi usklajenega osnutka zakona, na koncu zavrnila usklajeni predlog in sprejela svojo verzijo, ki jo je poslala v zakonodajni postopek.

Zaradi vsega navedenega, in prvenstveno zaradi zaščite interesa vseh inženirjev in inženirske dejavnosti v Sloveniji, pozivamo pristojne ustrezne organe, naj upoštevajo argumente inženirjev in IZS, jih sprejmejo v zakonodajnem postopku in tako ohranijo sedanjost vlogo IZS kot enotne in nacionalne zbornice inženirjev in povsem upravičene članice ECEC.”

Pismo so podpisali Predsednik Evropskega sveta inženirskih zbornic, dr. sc. Mirko Oresković ter Generalni sekretar Evropskega sveta inženirskih zbornic DI Josef Robl. ■

Obisk pri madžarski inženirski zbornici

SREČANJE VIŠEGRAJSKE SKUPINE V BUDIMPEŠTI

Konec aprila letos je na IZS prišlo vabilo s strani madžarske inženirske zbornice. Namreč.

Inženirska združenja in madžarske univerze so 10. maja praznovala t.i. Dan madžarske tehnične inteligence. Dva dni prej, torej 8. maja, pa je Madžarska inženirska zbornica organizirala konferenco. Glavni govornik je bil predsednik ECEC, dr. Mirko Oresković, ki je imel na konferenci predavanje z naslovom “Inženirji z javnim pooblastilom”.

Hkrati je bila to tudi priložnost za razpravo o nadaljnjem sodelovanju višegrajske skupine, ki temelji na sporazumu, podpisanem v Beogradu. S tem namenom so bili v Budimpešto povabljeni predsedniki slovenske, hrvaške, črnogorske in srbske zbornice.

Na tem srečanju so se odločili, da bo naslednje srečanje višegrajske skupine inženirskih zbornic in združen organizirala madžarska zbornica, in da bo srečanje potekalo oktobra 2008 v Szegetu. Tema in naslov konference bosta enaka, in sicer “Mesto in njegova reka”.

Konferenca se bo osredotočila na povezavo med mestom, kot naseljenim prostorom, in reko, ki teče skozi mesto. Glavne teme bodo zadevale transport in promet, boj s poplavljalno reko ter upravljanje z vodo in odpadno vodo, kanalizacijo. Namen konference bo zbrati izkušnje, vezane na razvoj povezav med reko in prebivalci mesta, upoštevajoč okoljsko infrastrukturo. S tega naslova je madžarska zbornica tudi pozvala vse zgoraj omenjene predsednike, naj sami ali pa kdo iz njihove zbornice pripravi predavanje na temo mesta in reke, ki teče skozenj.

Predavanja s konference bodo tudi objavljena v zborniku. ■

Predsednik ESTTP Gerhard Stryi-Hipp in Tanja Mohorič, predsednica STTP.

SONČNA ENERGIJA V STAVBAH

Danes je v Sloveniji inštaliranih 100.000 m² sončnih kolektorjev kar pomeni, da smo s površino kolektorjev na prebivalca nekje v evropskem povprečju, realno pa vsako leto pademo za kakšno mesto na lestvici. Prvi na področju uporabe sončnih kolektorjev je Ciper, sledijo pa mu Avstrija, Grčija in Nemčija.

Predsednik Evropske Solarno Termalne Tehnološke platforme (ESSTP), Gerhard Stryi-Hipp je povedal, da je bil velik korak storjen v smeri uporabe obnovljivih virov energije.

Gre za evropsko direktivo, ki govori, da morajo biti do leta 2010 izdelani načrti in cilji za povečanje uporabe vseh obnovljivih virov energije na vseh področjih, s poudarkom na ogrevanju in hlajenju. Direktiva govori o tem, da bodo ljudje obvezani uporabljati obnovljive vire energije za ogrevanje in hlajenje. Tako je v Španiji in Italiji že zakonsko predpisana uporaba sončnih kolektorjev za pripravo tople sanitarne vode, v Nemčiji pa je predlog v parlamentu.

Evropska Solarno Termalna Tehnološka platforma skrbi za to, da bi se ta sektor razvil povsod po Evropi. Čeprav se je v Franciji in v Italiji ta razvoj ustavil že sredi 80-ih let 20. stoletja, sta se trg in uporaba termosolarnih kolektorjev razvijala v Grčiji, Avstriji in Nemčiji. Te države so beležile veliko in-

dustrijsko rast na tem področju v 90-ih letih prejšnjega stoletja. Cilj EU je do leta 2020 pokriti več kot 20% energije z obnovljivimi viri.

ESSTP je pripravila solarno termalno vizijo do leta 2030, ki predvideva za vse novo zgrajene hiše 100% solarno ogrevanje. Cilj te

---

V okviru tedna sončne energije, ki je potekal od 12. do 16. maja 2008 na GZS, je Slovenska Solarna Termalna Tehnoška platforma organizirala mednarodna predavanja na temo "Sončna energija v stavbah".

vizije pa je pokriti 50% vseh potreb po ogrevanju in hlajenju v zgradbah.

Evropska platforma predstavlja pomemben instrument pri razvoju solarno termalne tehnologije in želi na tem področju združiti vse države Evrope, žal pa so do sedaj ustanovile svojo platformo le Slovenija, Avstrija in Nemčija.

Direktor Ekosklada, g. Franc Beraus, je predstavil stanje na področja zakonodaje, vezano na solarne sisteme. Slovenija že več kot 10 let, bolj natančno od leta 1996, spodbuja vgradnjo sistemov, a kampanjsko spodbujanje ukrepov k uporabi, ne da pravih

perspektiv. Država naj bo tista, ki spodbuja obnovljivo rabo energije!

Povedal je, da so bili leta 2004 na Ekoskladu navdušeni nad uvedbo nacionalnega energetskega programa. Cilji so bili lepi, a realno v proračunu ni šlo, saj je bilo potrjenih le 10% od pričakovanega proračuna.

Zadnja štiri leta je Slovenija v fazi sprejemljivosti za izrabo sončne energije, o čemer priča tudi **Energetski zakon** iz leta 2007 (Uradni list RS, št. 27/2007), ki v **65. členu, 4. odstavku** pravi: "Spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije izvaja država s programi: izobraževanja, informiranja, osveščanja javnosti, energetske svetovanjem, spodbujanjem energetskih pregledov, spodbujanjem lokalnih energetskih konceptov, pripravo standardov in tehničnih predpisov, fiskalnimi ukrepi, finančnimi spodbudami in drugimi oblikami spodbud."

Leta 2007 je bilo tako s pomočjo subvencij vgrajenih preko 8000 m² sončnih kolektorjev.

Slovenija je značilna po tem, da ima veliko stanovanjskih hiš – individualen oz. dwo-stanovanjski objekt, kar pomeni velik potencial za vgradnjo solarnih sistemov.

Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2008 – 2016, je bil sprejet na Vladi RS, 31. januarja 2008 na osnovi **direktive 2006/32/ES** o učinkovitosti rabe sončne energije in o energetskih storitvah, in pravi: "Akcijski načrt sloni na izvajanju 29 sektorskih, večsektorskih oziroma horizontalnih instrumentov. Med instrumenti, kjer so predvidene neposredne finančne spodbude so

tudi energetske učinkoviti ogrevalni sistemi, tako v gospodinjstvih kot v terciarnem sektorju. Med te sisteme pa spadajo tudi sprejemniki sončne energije za ogrevanje prostora in pripravo sanitarne tople vode."

Na osnovi tega načrta so postavljeni cilji, in sicer do leta 2010 imeti skupaj 200.000 m² sončnih kolektorjev, kar pomeni 100 m² na 1000 prebivalcev.

Ekosklad pa pripravlja tudi razpis za črpanje iz kohezijskih sredstev, kjer bo poudarek na spodbujanju izgradnje oskrbe s toploto na osnovi obnovljivih virov energije, kot je biomasa, v povezavi s sončno energijo.

Spodbuda bo znašala do 25% priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot:

- 75 EUR na m² površine ploščatega sprejemnika sončne energije v sistemu samogradnje,
- 150 EUR na m² površine ploščatega sprejemnika sončne energije,
- 200 EUR na m² površine vakuumskega sprejemnika sončne energije.

Ekološki sklad daje kredite za solarni ogrevalni sistem, katerih učinki spodbujanja tovrstnega sistema bodo odprtje novih delovnih mest, razvojna dejavnost na tem področju, s tega naslova pa bodo črpali tudi finančna sredstva za pilotne projekte.

Spodbujanje razvoja domačih virov bogati domačo proizvodnjo in prispeva k odprtju novih delovnih mest, o čemer govorijo tudi podatki iz Nemčije in Avstrije, kjer je za vsakih 1000 m² sprejemnikov sončne energije potrebnih 14 do 16 novih delovnih mest.

O razvoju solarno termalnega trga in o situaciji na evropskem trgu je spregovoril Gerhard Rabensteiner, predsednik ESTIFa.

Pri solarno termalnih sistemih gre za vroči posel, saj področje ponuja ogromno izzivov in priložnosti. Najbolj razviti trgi so Nemčija, Avstrija, Grčija, Španija, Francija in Italija, ki hkrati predstavljajo tudi največji evropski trg.

Po evropski direktivi morajo do leta 2010 nacionalni parlamenti sprejeti predlog, ki govori o tem, da bi se v vseh novih stavbah uporabljali obnovljivi viri energije. Solarna energija naj bi na ta način pokrila veliko evropskih energetskih potreb po toploti.

Odločitev za nafto v preteklosti je bila lahka, sedaj pa se odnos do energije spreminja, tudi s politiko.

Študija A.T. Kearney je pokazala, kako bo v Evropi s plinom do leta 2020:

- poraba do 2020 se poveča na + 30%,
- proizvodnja do 2020 se zmanjša za - 43%,
- uvoz plina iz EU do 2020 se poveča na + 90%.

Samo za primerjavo naj povemo, da so ocenjeni stroški investicij v infrastrukturo (plinovode) 25 milijard EUR.

Razen sonca, ki je zanesljivo najbolj obnovljivi brezplačen vir, so vsi ostali viri zelo vprašljivi in delikatni.

Solarni termosolarni sistemi so zelo primerni za večstanovanjsko hišo, saj je v njih vedno kdo, ki lahko toplo vodo uporablja!

Predvideno je, da bo v prihodnje sončna energija kot glavni vir, pokrivala potrebe po vroči vodi in ogrevanju prostorov, in ne bo več samo dodatek k obstoječemu ogrevanju, prav tako pa naj bi v naslednjih desetletjih proizvedli 50% več energije ravno s solarno energijo.

ESTIF je pripravil tudi akcijski načrt za solarno energijo, katerega cilji so:

- povečati trg z namenom, da postane proizvodnja masovna,
- ustvariti zanimive nove proizvode,
- razviti nove solarne rešitve za hlajenje, sušenje, desalinizacijo odpadne vode in
- popolnoma zamenjati vse fosilne aplikacije s sončno energijo.

V predavanju Brigitte Bach, z naslovom "Obnovljiva energija v stavbah" je bil govor o tem, da v roku 50 let ne bo več nafte in o tem, da bo na Kitajskem in v Indiji zmanjkalo premoga. Tudi klimatizacije bo vedno več, ker prihaja do spremembe klime (segrevanje ozračja). Kar nekaj dežel v Evropi ima težave z vročino, zato pričakujemo od 20 do 30% povečanje klimatizacije hiš! (Le kot zanimivost naj povemo, da danes nihče več ne kupi avta brez klime!)

Nov sektor predstavljajo pasivne, nizkoenergijske, hiše in energetsko aktivne hiše.

Pomembno je inteligentno izkoriščanje virov, ker so obdobja ko je na razpolago veliko virov (veter, sonce, dež, ...) spet drugač pa ne, zato je potrebno shranjevati energijo.

Spregovori o hišah prihodnosti, v katerih:

- skoraj ni zahtev po ogrevanju,
- nizke zahteve po hlajenju (sončno hlajenje),
- produkcija lastne energije,
- pametna poraba energije, ki predstavlja, povezavo med hišo in napeljava,
- strukturirana električna napeljava.

Pove, da je na Dunaju primer študentskega doma, ki je bil zgrajen kot pasivna hiša, pa se je na koncu izkazalo, da se porabi več energije, ker je imel vsak študent svoj prenosni računalnik in hladilnik. Gre namreč za to, da si vsi želimo vedno več udobja!

O energetske učinkovitosti govorimo takrat, ko naletimo na izjemno nizke energetske zahteve pri gradnji. O tem govorimo v primeru:

- energetske optimalne gradnje (standard pasivne hiše),
- optimalne uporabe sončne energije – južna fasada,
- znižanja porabe energije za ogrevanje, hlajenje, razsvetlavo, prezračevanje za 80% v primerjavi z novimi standardi gradnje pisarn.

Dr. Marjana Šijanec Zavrl spregovori o *Direktivi o energetske učinkovitosti stavb*, ki je stopila v veljavo leta 2003 in se bo končala leta 2009. Gre za edino direktivo, ki je vezana direktno na stavbe. Ena od zahtev te direktive je postavitve minimalnih zahtev, glede na zahteve tehnike, in predvideva revidiranje zahtev vsakih 5 let, s čimer se uvaja nova računska metodologija.

Novo v tej direktivi je zahteva direktive, ki govori, da je potrebno pri stavbah večjih

1 in 2. Udeleženci konference.

3. Od leve: predsednik IZS mag. Črtomir Remec, Brigitte Bach, predsednik ESTTP Gerhard Stryi-Hipp, predsednik ESTIF Gerhard Rabensteiner in Tanja Mohorič, predsednica STTP.

od 1000 m² tehnično preveriti, ali je možno uporabiti alternativne sisteme kot sta na primer daljinsko ogrevanje in toplotne črpalke.

Direktiva torej govori o možnosti uporabe alternativnih sistemov v projektni dokumentaciji, kljub temu pa je končna odločitev še vedno v rokah investitorja.

Prav tako poda Direktiva tudi informacijo o *Pravilniku*, ki je bil 9.4.2008 objavljen v Uradnem listu št. 35/2008 in zahteva dve varianti energetskih sistemov, od katerih mora biti ena varianta klasična, druga pa alternativna.

Predavanja so se dotaknila tudi fotovoltaike, ali krajše PV, in sicer o njenem doprinosu pri proizvodnji energije. V zadnjih 10 letih se je proizvodnja PV modulov zelo povečala, predvsem na Kitajskem, Japonskem in v Indiji, medtem ko je v Evropi Nemčija tista, ki ima vodilno vlogo. Marko Topič s fakultete za elektrotehniko je navedel, da so se s fotovoltaike, najprej začeli ukvarjati v južnih krajih kjer imajo veliko sonca, nato še v severnih – zaradi visokih cen elektrike. ■

ŽELELI STE IZVEDETI

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

? Sprašujem vas glede **vplivnega območja** za jekleni steber (jambor) višine 17m, na katerega bo vpet nadzemni daljnovod 20 kV. Ali se sklicujemo na 3. člen, 1. točka, 3. alineja Uredbe o območju za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, ki se glasi, »Za stolpe in podobne visoke gradbene inženirske objekte«, ki niso zajeti v 4. členu te uredbe - **višina objekta** ali na 4. člen, 4. alineja, ki se glasi, »nadzemni večsist. daljnovod nazivnih napetosti od 1kV do vključno 20 kV - 10 m?«

Ker gre za daljnovodni steber, je to obdelano (kot sami ugotavljate) v 4. členu. V predlogu te Uredbe to sicer ni bilo jasno, zato je bilo na našo pobudo dodano, »ki niso zajeti...«. S tem je to pojasnjeno.

? Od zasebnega investitorja smo kupili sredinsko vrstno hišo. Z levimi in desnimi sosedi imamo skupne zidove (19 cm opeka), skozi katere se sliši dobesedno vse. Investitor pravi, da je židal v skladu s predpisi, čeprav niti projektant ni v projektu naredil izračuna zvočne ustreznosti med enotami. Kako naj dokažemo, da se niso držali Pravidnika o zvočni zaščiti? Na koga naj se obrnemo po pomoč v zvezi s tem? Ali kdo opravlja meritve hrupa med stanovanjskimi enotami?

Pravilnik o zvočni zaščiti stavb (Ur.l. RS, št. 14/99) v 2. odstavku 10. člena zahteva, da »dejansko dosežena zvočna zaščita izhaja iz poročila in ocene o ustreznosti, na podlagi izvedenih meritev«, ki je v 12. členu vsebinsko tudi predpisana. Iz tabele 1, se odčita minimalno potrebna zvočna izolacija ločilnih sten in konstrukcij, ki znaša za steno med stanovanjema $R'w = 52$ dB. Navedeni opečni votlak debeline 19 cm, in z obeh straneh ometan z navadno malto ima okvirno zvočno izolativnost 49 dB. Tovrstne meritve opravljajo s strani Ministrstva za okolje in prostor akreditirani izvajalci. Eden med njimi je zanesljivo Zavod za gradbeništvo (ZAG), Dimičeva 12, Ljubljana.

? Kaj je potrebno narediti, če želimo na majhni (30 m²) kmetijski parceli, ki meji na stavbno parcelo, na kateri je stanovanjski objekt, imeti vrtno lopo? Na kakšen način se lahko izvede združitve, da bosta imeli obe parceli status stavbnega zemljišča in bo možna postavitve lope, ki na kmetijski rabi ni dovoljena? Je možno kmetijsko parcelo »dodeliti« k stanovanjski kot dvorišče oz., kakšen postopek se izvede?

Ali je del parcele ali cela parcela stavbno zemljišče, nima neposredne povezave s stanjem parcel v zemljiškem katastru! Kaj je stavbno, kaj kmetijsko zemljišče, ..., je razvidno iz prostorskih aktov. Je pa res, da je vse to običajno zarisano na geodetskih podlagah, ki so dostikrat zastarele. Ločnice med rabami so zarisane z debelo črto, tako da je ta potek dostikrat nejasen, posebej pri manjših parcelah.

Parcelacija je lahko delitev ali združitve parcel. V skladu z 69. členom Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l.RS, št. 33/07) je potrebno upoštevati pogoje za parcelacijo, v kolikor so v prostorskih aktih za posamezno območje le-ti določeni. Potrdilo – pogoje za parcelacijo izda občinski organ, pristojen za urejanje prostora.

Parcelo, ki je v območju kmetijskih zemljišč in parcelo, ki je v območju stavbnih zemljišč, lahko torej združite, v kolikor v prostorskih aktih ni posebne prepovedi ali zapovedi, kakšne morajo biti parcele na obravnavanem območju. Skupna parcela bo dobila novo parcelno številko, in bo imela delno kmetijsko oziroma stavbno zemljišče. Odgovor, ali boste zaradi tega lažje dobili zeleno luč za gradnjo lope, pa prepuščam Vam. Verjetno bo odgovor na problem v soodvisnosti od natančnosti lociranja bodočega objekta ...

O parcelah se v zemljiškem katastru vodijo posamezne vrste rabe (njiva, travnik, dvorišče,...), katere geodeti evidentiramo po dejanskem stanju na terenu, z izdelavo ustreznega elaborata. Torej, če je na parceli, ki ima kmetijsko zemljišče, danes dejansko dvorišče, lahko geodet naredi skupen elaborat parcelacije in spremembe vrste rabe.

Dodatno zmedo pri tem, kaj je stavbno zemljišče po prostorskih aktih in kaj je evidentirano v zemljiškem katastru, pa delajo t.i. stavbne parcelne številke (zapisane kot

npr. *69 ali stp 69), in se ločijo od običajnih zemljiških parcelnih številok (zapisane kot 69). Praviloma imajo kot vrsto rabe zapisano še staro vrsto rabe »stavbišče«, ki jo moramo geodeti po uradni dolžnosti ukiniti in spremeniti v običajno vrsto rabe (npr.: dvorišče, zemljišče pod stavbo,...). Prav tako pa moramo ob vseh posegih na taki parceli, le-tej po uradni dolžnosti določiti še zemljiško parcelno številko, staro stavbno parcelno številko pa ukiniti.

Nekaj odgovorov na nekatera podobna vprašanja si lahko ogledate na spletnih straneh mojega podjetja (www.katastri.si).

? Prosimo za obrazložitev, kako je z zavarovanjem projektantske odgovornosti v primeru revizij projektne dokumentacije - ali mora imeti tako zavarovanje sklenjeno samo podjetje, ki je nosilec posla in ima sklenjeno pogodbo za opravljanje revizije projektne dokumentacije ter registrirano dejavnost, ali pa vsak posameznik, ki pri taki reviziji sodeluje (npr. odgovorni revident, ki s podjetjem sodeluje preko avtorske pogodbe in opravi revizijo posameznega načrta)?

Če odgovorni revident po pogodbi (podjemna ali avtorska) sodeluje pri projektantski organizaciji – **revidentu**, ki je prevzela revizijo projektne dokumentacije, potem **mora ta projektantska organizacija imeti to dejavnost zavarovano** v skladu s 33. členom ZGO-1B. Vse ostale obveznosti med odgovornim revidentom in projektantsko organizacijo – revidentom, pa pogodbeni stranki definirata v sami pogodbi. ZGO-1B v 33. členu določa, da mora imeti **revident** (tisti, ki je prevzel v revizijo projektne dokumentacije – to je običajno projektne organizacija, ki izpolnjuje te pogoje), pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovano svojo dejavnost. Zakon ne predvideva, da mora imeti vsak **odgovorni revident**, ki pri reviziji sodeluje, to posebej, individualno zavarovano.

Posredujte nam vprašanja in z veseljem vam bomo odgovorili

<http://www.izs.si/forum/>

KOLEDAR STROKOVNIH PRIREDITEV

28. 8. 2008

9. strokovno posvetovanje
GOSPODARJENJE Z VODAMI
Otočec, Slovenija
www.srdit.si
joze.kortnik@ntf.uni-lj.si

8. 9. – 11. 9. 2008

Nuclear Energy for New Europe 2008
Portorož, Slovenija
www.nss.si/port2008
port2008@gen-energija.si

17. 9. – 20. 9. 2008

8. OTMC International Conference –
Organization, Technology and Manage-
ment in Construction
Umag, Croatia
www.grad.hr/otmc
otmc@grad.hr

7. – 9. 10. 2008

Simpozij Razsvetljava 2008
Ljubljana, Slovenija
www.balkanlight.eu
matej.kobav@fe.uni-lj.si

9. – 10. 10. 2008

30. Zborovanje gradbenih konstruktor-
jev Slovenije
Bled, Slovenija
www.sdgk.si
info@sdgk.si

22. 10. – 26. 10. 2008

SASO 2008
Split, Hrvaška
www.sajamsplit.hr

22. – 24. 10. 2008

9. Slovenski kongres o cestah in prometu
Portorož, Slovenija
www.drc.si
drc@drc.si

25. 11. 2008

8. Dan inženirjev
Ljubljana, Slovenija
www.izs.si
izs@izs.si

Celoten koledar domačih in tujih strokovnih
prireditev si lahko ogledate pod:

<http://www.izs.si/index.php?id=217>

Vlada Republike Slovenije

Obveščamo vas, da sta bili v Uradnem listu št. št. 37/2008 objavljeni dve pomembni uredbi in sicer:

Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost in Uredba o območju za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja.

Povezava na spletno strani Uradnega lista RS:

http://www.uradni-list.si/_pdf/2008/Uru2008037.pdf

Ministrstvo za okolje in prostor

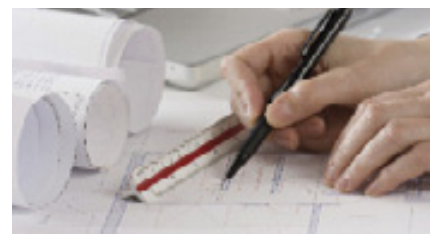
V Uradnem listu RS št. 55/08 z dne 4. 6. 2008 so objavljeni trije novi pravilniki in sicer:

Pravilnik o projektni dokumentaciji, Pravilnik o gradbiščih in Pravilnik o dokazilu o zanesljivosti objekta.

Povezava na spletno strani Uradnega lista RS:

http://www.uradni-list.si/_pdf/2008/Uru2008055.pdf

Ministrstvo za okolje in prostor

V Uradnem listu RS št. 38/2008 je objavljen:

Pravilnik o obrazcih za pridobitev gradbenega dovoljenja za nezahtevni objekt.

Povezava na spletno strani Uradnega lista RS:

http://www.uradni-list.si/_pdf/2008/Uru2008038.pdf

OBVESTILO O PRIČETKU KANDIDACIJSKEGA POSTOPKA

Volilna komisija v sestavi mag. Josip Sadnikar, univ.dipl.inž.geol. (predsednik), g. Jan Kristijan Juteršek, univ.dipl.inž.grad. (član) in g. Franc Hrovatin, univ.dipl.inž.str. (član), imenovani s sklepom predsednika zbornice št. 5386/VOD-ČR z dne 2.6.2008, skladno z 79. členom Statuta IZS

obvešča upravni odbor IZS, upravne odbore matičnih sekcij in svoje člane o začetku kandidacijskega postopka za izvolitev:

- **predsednika IZS in**
- **članov Komisije za vpis v imenik.**

Kandidate za funkcijo predsednika zbornice lahko skladno z 38. členom Statuta IZS predlagajo:

- upravni odbor zbornice s sklepom,
- upravni odbor matične sekcije s sklepom,
- najmanj petnajst članov zbornice, vpisani v imenik IZS, s svojimi podpisi.

Kandidate za funkcijo člana komisije za vpis v imenik lahko skladno z 78. členom Statuta IZS predlagajo:

- upravni odbor zbornice s sklepom,
- upravni odbor matične sekcije s sklepom,
- najmanj trije člani zbornice, vpisani v imenik IZS, s svojimi podpisi.

Za funkcijo predsednika zbornice in članov komisije za vpis v imenik se praviloma določi več kandidatov (80. člen Statuta IZS).

Vsaka matična sekcija je skladno z 91. členom Statuta IZS dolžna predlagati v izvolitev najmanj enega kandidata za člana komisije za vpis v imenik.

V skladu z 81. členom Statuta IZS se v času 15 dni od dneva objave sklica skupščine do dneva sklica skupščine predstavijo kandidati za predsednika zbornice, ki podrobneje predstavijo tudi svoj program. Predstavitev kandidatov za predsednika zbornice in njihovega programa se javno objavi tudi na spletni strani zbornice. Ostali kandidati se javno ne predstavljajo, razen če to sami izrecno zahtevajo.

Nezdružljivost funkcij (po 92. členu Statuta IZS):

Za zgoraj navedene funkcije lahko kandidirajo le tisti člani zbornice, ki so vpisani v imenik IZS in jim status pooblaščenega inženirja ne miruje (21. člen Statuta IZS).

Zgornje funkcije so nezdružljive z naslednjimi funkcijami v drugih organih zbornice: funkcijo disciplinskega tožilca, namestnika

disciplinskega tožilca, predsednika disciplinske komisije, člana disciplinske komisije, predsednika disciplinskega sodišča, člana disciplinskega sodišča, predsednika nadzornega odbora, člana nadzornega odbora, člana strokovnega sveta matične sekcije. Funkcija člana komisije za statut in poslovnik je nezdružljiva s funkcijo predsednika zbornice.

Volitve bodo potekale na skupščini IZS.

Upravni odbor IZS, upravne odbore matičnih sekcij in člane pozivamo, da sodelujejo v kandidacijskem postopku skladno s statutom IZS in volilni komisiji predlagajo kandidate za zgoraj navedena mesta.

Kandidacijski postopek traja 30 dni in se prične naslednji dan po objavi tega obvestila v glasilu Novo v IZS in na spletni strani www.izs.si. Naslov za vložitev kandidatur je Inženirska zbornica Slovenije, Volilna komisija IZS, Jarška cesta 10 b, 1000 Ljubljana.

Predsednik volilne komisije

mag. Josip Sadnikar, univ.dipl.inž.geol., l.r.

Na podlagi 137. člena Zakona o graditvi objektov (ZGO-1 Ur.l.RS št.110/02 in ZGO-1A Ur.l.RS št. 47/2004), ZGO-1B (Ur.l.RS št. 126/2007) ter 44. in 120. člena Statuta IZS (Ur.l.RS št.78/2004), je skupščina Inženirske zbornice Slovenije na seji dne 18. 3. 2008 sprejela:

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE DISCIPLINSKEGA PRAVILNIKA

1. člen

Črta se 2. odstavek 2. člena.

2. člen

V 1.odstavku 6. člena se beseda »odvetnika« nadomesti z besedo »pooblaščenca«.

3. člen

1. točka 11. člena naj se spremeni in se glasi:

»1. če je s kršiteljem zaposlen pri istem subjektu.«

4. člen

V 12. členu se spremeni besedilo 4., 7. in 9. točke tako, da se glasi:

»4. če kot udeleženec pri graditvi objektov, kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir opravlja delo brez ustreznega plačila, kadar obstaja možnost, da se bo to delo uporabilo za pridobitev

naročila ali v poslovne namene in ne gre za dobrodelno storitev.

7. če kot udeleženec pri graditvi objektov, kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir izroči naročniku dokumentacijo izdelano v nasprotju s pravili dobre prakse določenih v aktih zbornice (vključuje tudi neracionalno projektiranje).

10. če opravlja svoje delo v nasprotju s pravili stroke.«

5. člen

V 13. členu se spremeni besedilo 2., 3., 4., 5., 8., 9., 11., 13., 17., 18., 19., 26., 27., 29. in 36. točke, tako, da se glasi:

»2. če se kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir ne izogiba konfliktu interesov,

»3. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev v poslovnih zadevah zlorabi zaupanje naročnika,

»4. če kot pooblaščen inženir drugim članom zbornice konkurira z nelojalnimi sredstvi ali nelojalno prevzame naročilo, ki je bilo že sklenjeno z drugim prevzemnikom,

»5. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir, naročnika vnaprej ne opozori na poslovne povezave, interese in okoliščine, ki bi utegnile povzročiti konflikt interesov in s tem vplivati na delo drugega člana zbornice,

»8. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir, za isto delo prejme v finančni ali drugi obliki plačilo od več kot enega naročnika, razen, če so o tem obveščene in s takšnim plačilom soglašajo vse zainteresirane strani,

»9. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev privoli na kakršnokoli ugodnost pri pripravi načrtov ali sprejemanju ponudb izvajalcev ali dobaviteljev, od katerih bi imel neposredno ali posredno finančno korist, razen, če je to naročnik izrecno zahteval s pogodbo,

»11. se črta.

»13. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev naročniku izroči nepopolno strokovno dokumentacijo oziroma dokumentacijo izdelano v nasprotju s pravili dobre prakse, zaradi česar je bila povzročena večja škoda,

»17. če konkurira na natečaju v nasprotju s strokovno etiko ali sprejetimi pravili in akti zbornice,

»18. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev, naročnika podkupi ali mu nudi neopravičene ugodnosti z namenom pridobitve naročila ali kakršnekoli poslovne ugodnosti,

»19. če kot pooblaščen inženir opravlja storitve na objektu, ki je v gradnji, za gradnjo pa ni bilo pridobljeno dokončno gradbeno dovoljenje, čeprav bi v skladu s predpisi moralo biti izdano,

»26. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev, za svoje delo, katerega opravlja za naročnika prejme provizijo od izvajalca ali dobavitelja,

»27. če ima kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev, v okviru svoje dejavnosti vpliv na izrabo in namembnost zemljišč in je povezan s trgovanjem z nepremičninami ali z urejanjem stavbnih zemljišč,

»29. se črta

»36. če kot udeleženec pri graditvi objektov ali kot udeleženec pri izvajanju geodetskih storitev ali kot pooblaščen inženir, stori druga dejanja kršitve zakonov ali podzakonskih aktov, ki urejajo področje storitev pooblaščenih inženirjev, Statuta IZS, Kodeksa poklicne etike, tega pravilnika in drugih aktov zbornice, zaradi katerih je bistveno prizadet ugled zbornice oziroma njenih članov ali je zaradi tega nastala ali neposredno grozi la večja premoženjska ali nepremoženjska

škoda zbornici, njenim članom ali uporabnikom storitev, ki jih nudijo člani zbornice, ali je bilo ogroženo oziroma bi lahko bilo bistveno moteno delovanje zbornice ali kako drugače oteženo poslovanje zbornice ali članov zbornice.«

6. člen

Besedilo 3. alineje 1. odstavka 21. člena se spremeni in se glasi:

»začasni izbris iz imenika IZS«.

7. člen

V 5. in 6. vrstici prvega odstavka 22. člena se besede »začasnega odvzema pooblastila z začasno izključitvijo iz zbornice« nadomestijo z besedami: »začasnega izbriša iz imenika IZS«.

V drugem odstavku 22. člena se besede: »začasno odvzema pooblastila z začasno izključitvijo iz zbornice« nadomestijo z besedami: »začasnega izbriša iz imenika IZS«; črtajo se besede: »in začasna prepoved udeležbe na javnih natečajih«.

8. člen

V 2. odstavku 23. člena se številka 50.000,00 SIT nadomesti z 250,00 EUR, številka 1.000.000,00 SIT pa z 4.200,00 EUR.

4. odstavek 23. člena se spremeni in se glasi:

»Začasen izbris iz imenika IZS in začasna prepoved udeležbe na javnih natečajih, se lahko izrečeta za obdobje najmanj 6 mesecev in največ 5 let.«

9. člen

V drugem odstavku 25. člena se črtajo besede: »začasnega odvzema pooblastila z začasno izključitvijo iz zbornice in «.

V 25. členu se vstavi nov 3. odstavek, ki se glasi:

»Disciplinska sankcija začasnega izbriša iz imenika IZS se izvrši tako, da se pravnomočni sklep disciplinskega organa vroči kršitelju in o tem obvesti evidenčno službo zbornice.«

10. člen

Črta se 32. člen.

11. člen

Naslov 41. člena se spremeni in se glasi: »mnenje zunanega pravnega strokovnjaka in mnenje strokovnega sodelavca«.

V 41. členu se vstavi novi 2. odstavek, ki se glasi:

»Disciplinska komisija lahko k svojemu delu povabi strokovnjaka inženirske stroke, ki kot sodelavec komisije svetuje članom komisije v dokaznem postopku«.

12. člen

46. člen se spremeni in se glasi:

»O zahtevi za izločitev predsednika disciplinske komisije odloči predsednik zbornice, o zahtevi za izločitev člana disciplinske komisije odloči predsednik disciplinske komisije«.

13. člen

47. člen se spremeni in se glasi:

»Predsednik zbornice in predsednik disciplinske komisije odločita o zahtevi za izločitev s sklepom, zoper katerega ni pritožbe.

V primeru izločitve predsednika disciplinske komisije, predsednik zbornice istočasno imenuje namestnika predsednika disciplinske komisije izmed članov disciplinske komisije«.

14. člen

55. člen se črta.

15. člen

57. člen se spremeni in se glasi:

»O zahtevi za izločitev predsednika disciplinskega sodišča odloča predsednik zbornice s sklepom, zoper katerega ni pritožbe.

O zahtevi za izločitev člana disciplinskega sodišča odloča predsednik disciplinskega sodišča s sklepom, zoper katerega ni pritožbe.

V primeru izločitve predsednika disciplinskega sodišča, predsednik zbornice imenuje namestnika predsednika disciplinskega sodišča izmed članov disciplinskega sodišča«.

16. člen

5. odstavek 69. člena se črta.

17. člen

2. odstavek 81. člena se spremeni in se glasi:

»Predsednik senata pošlje zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka kršitelju s pozivom, da na zahtevo lahko pisno odgovori ter predloži dokaze o svojih navedbah v roku 8 dni od prejema pisnega odpravka; po potrebi predsednik senata pozove kršitelja, da si v istem roku lahko ogleda dokumentacijo v disciplinskem spisu na sedežu zbornice«.

18. člen

V 2. odstavku 84. člena se črta besedilo: »vabilu morajo biti priloženi zahteva za uvedbo disciplinskega postopka in pisni dokazi disciplinskega tožilca«.

19. člen

95. člen se spremeni in se glasi:

»Po prebrani zahtevi za uvedbo disciplinskega postopka, predsednik senata pozove kršitelja, da poda svoj zagovor. Kršiteljev zagovor je usten. Kršitelj lahko predloži pisne dokaze ali predlaga zaslišanje novih prič ali izvedencev.«

20. člen

V 96. členu se doda nov 2. odstavek, ki se glasi:

»O izvedbo dokazov odloča senat disciplinske komisije s sklepom, zoper katerega ni posebne pritožbe«.

21. člen

2. odstavek 97. člena se črta.

22. člen

V 101. členu se za besedo »obrazloži« postavi pika in se črta tekst »ter konča obravnavo«.

23. člen

V 2. odstavku 112. člena se beseda »zagovornik« nadomesti z besedo »pooblaščenec«.

24. člen

V 129. členu se beseda »zagovornik« nadomesti z besedo »pooblaščenec«.

25. člen

Disciplinski postopki začeti do uveljavitve teh sprememb in dopolnitev disciplinskega pravilnika IZS, se dokončajo po do sedaj veljavnem pravilniku.

26. člen

Te spremembe in dopolnitve začnejo veljati 8. dne po objavi v uradnem glasilu zbornice.

V Ljubljani, 18.3.2008

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije

mag. Črtomir Remec univ.dipl.inž.grad., l.r.

Na podlagi 101. in 104. člena Disciplinskega pravilnika IZS, je senat disciplinske komisije v sestavi: Albin Luin univ.dipl.inž.str. – kot predsednik, Lidija Rožen univ.dipl.inž.grad. ter Pogačnik Andrej univ.dipl.inž.grad. – kot člana, po opravljeni disciplinski obravnavi, ob navzočnosti namestnika disciplinskega tožilca Oja Veselka univ.dipl.inž.grad. in kršitelja Gabrovec Gorana inž.grad., na seji dne 10.04.2008, sprejel naslednji:

SKLEP DISCIPLINSKEGA SENATA IZS

Kršitelj Goran Gabrovec inž.grad., pooblaščen inženir iz Maribora, Belokranjska 41, identifikacijska številka G-0461, je kriv na podlagi zahteve za uvedbo disciplinskega postopka KT 1/2008 z dne 1.2.2008, da je kot odgovorni nadzornik v času opravljanja strokovnega gradbenega nadzora po Pogodbi št. 01.01/04, v času med 23.1.2004 in 14.7.2005, za investitorja Janjo in Zdravka Žagar iz Ljubljane, na gradbišču stanovanjske hiše in paviljona na naslovu Ljubljana Cesta 27. aprila št. 7 dopustil, da je skrbel za gradbeni dnevnik koordinator, ki ni bil predstavnik gradbenega izvajalca in da je take vpise in vodenje dnevnika sproti potrjeval, istočasno pa je kot odgovorni nadzornik za gradbena dela potrjeval tudi tista dela, ki se nanašajo na elektro in strojne inštalacije, čeprav za taka dela ni izpolnjeval zakonskih predpostavk za opravljanje strokovnega nadzora nad strojnimi in elektro deli, tako ravnanje pa je v nasprotju z določili 5., 6. in 7. člena Pravilnika o vsebini in načinu vodenja dnevnika o izvajanju del ter o načinu označitve gradbišča (Ur.l. RS št. 35/98) in v nasprotju s 86. in 88.čl. ZGO-1A UPB1, zato je njegovo ravnanje iz malomarnosti v nasprotju s pravili stroke, kar predstavlja znake kršitve 2. (»pooblaščen inženir se v poslovnih razmerah ne izogiba konfliktu interesov«), 3. (»pooblaščen inženir v poslovnih zadevah ne ravna kot zaupnik naročnika«) in 13. točke (»pooblaščen inženir opravlja svoje delo v nasprotju s pravili stroke«) 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS.

Ob upoštevanju olajševalnih okoliščin po 24. členu Disciplinskega pravilnika, se kršitelju izreče disciplinski ukrep denarne kazni v višini 1.500,00 EUR, ter stranski disciplinski ukrep objave disciplinskega sklepa v reviji Novo v IZS.

Kršitelj je dolžan na podlagi 108. člena disciplinskega pravilnika, v roku 15. dni od pravnomočnosti tega sklepa, plačati stroške disciplinskega postopka kot povprečnino v znesku 940,00 EUR.

Obrazložitev:

Disciplinski tožilec je dne 1.2.2008 vložil zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka zoper Gabrovec Gorana inž.grad. z ugotovitvijo, da kot odgovorni nadzornik v času opravljanja strokovnega nadzora na gradbišču stanovanjske hiše in paviljona v Ljubljani Cesta 27. aprila 7, ni skladno z zakonom in pravilnikom potrjeval gradbenega dnevnika ter dopustil, da je gradbeni dnevnik vodila nepooblaščen oseba; s takim ravna-

njem iz malomarnosti naj bi kršitelj kršil določila 2., 3. in 13. točke 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS.

V svojem zagovoru tako v predhodnem postopku kot na disciplinski obravnavi, je kršitelj očitana dejanja priznal, jih obžaloval, zanikal pa je, da bi v času opravljanja gradbenega nadzora kakorkoli pridobil protipravno premoženjsko korist ali drugače škodoval interesom investitorja, kot se mu očita v prijavi investitorja.

V dokaznem postopku je disciplinski senat vpogledal v prijavo prijaviteljev z dne 9.1.2008, vpogledal v priloženo izvedensko mnenje št. 05/07-Žagar, katerega je izdelal sodni izvedenec Marijan Jelenc z dne 30.3.2007, kopijo Pogodbe št. 01.01/04 z Aneksom št. 1, kopijo primopredajnega zapisnika stanovanjskega objekta Žagar z dne 1.8.2005, zapisnik razgovora s kršiteljem v predhodnem postopku z dne 30.1.2008, in v navzočnosti prijavitelja vpogledal v predložene izvode gradbenih dnevnikov.

Disciplinski senat je ugotovil, da je v času trajanja gradbenega nadzora – med 23.1.2004 in 14.7.2005, ki ga je izvajal kršitelj kot nadzornik po Pogodbi št. 01.01/04 in v isti osebi kot odgovorni nadzornik, kršitelj dopustil, da je gradbeni dnevnik vodil in vanj vpisoval gradbeno situacijo, s strani pogodbenih strank imenovani koordinator in ne gradbeni izvajalec, take vpise in tako vodenje dnevnika pa je sproti potrjeval kršitelj, istočasno je kršitelj kot odgovorni nadzornik potrjeval tudi dela na elektro in strojnih inštalacijah, čeprav za nadzor takih ni pooblaščen, istočasno pa za nadzor takih del ni imenoval pomočnikov.

76. čl. ZGO-1A UPB1 določa, da mora izvajalec gradbenih del imenovati odgovornega vodjo del; odgovorni vodja del mora o vodenju gradnje voditi ustrezno evidenco z vsakodnevni vpisi v gradbeni dnevnik; če pri gradnji na gradbišču sodeluje več izvajalcev, mora investitor med odgovornimi vodji del, ki so jih določili izvajalci, imenovati odgovornega vodjo gradbišča. 3. člen takrat veljavnega Pravilnika o vsebini in načinu vodenja dnevnika o izvajanju del ter o načinu označitve gradbišča (Ur.l. RS št. 35/98) določa, da gradbeni izvajalec, ki gradi ali rekonstruira obstoječi objekt, mora voditi gradbeni dnevnik. 6. člen istega pravilnika določa, da gradbeni dnevnik podpišejo delavec, ki je določen za vodenje dnevnika, odgovorni vodja del in odgovorni nadzornik.

Iz navedenega je razvidno, da se v gradbeni dnevnik najprej podpiše skrbnik gradbenega dnevnika nato odgovorni vodja del oziroma odgovorni vodja gradbišča – lahko je to tudi ista oseba in nato odgovorni nadzornik. 86. člen ZGO-1 UPB1 določa, da mora nadzornik za gradbišče imenovati odgovornega nadzornika; odgovorni nadzornik lahko za izvajanje posameznih del, ki so v zvezi z opravljanjem gradbenega nadzora imenuje svoje pomočnike kot odgovorne nadzornike posameznih del; odgovorni nadzornik posameznih del je posameznik, ki po določbah zakona izpolnjuje pogoje za odgovorno vodenje posameznih del. 88. člen ZGO-1A UPB1 določa, da s podpisom gradbenega dnevnika odgovorni nadzornik potrjuje, da so podatki oziroma vpisi vneseni v gradbeni dnevnik, resnični.

Kršitelj kot odgovorni nadzornik ni ravnal skladno z navedenimi zakonskimi določili, zato je njegovo ravnanje iz malomarnosti v nasprotju s pravili dobre prakse, kar predstavlja kršitev po 2., 3. in 13. točki 13. člena Disciplinskega pravilnika IZS v zvezi s 4. točko Etičnega kodeksa članov IZS – »inženir se izogiba slehernemu konfliktu interesov.«

Glede na ugotovljeno odgovornost kršitelja in ugotovljeno krivdno ravnanje iz malomarnosti, je disciplinski senat izrekel disciplinski ukrep, kot je razvidno v izreku; pri izreku je upošteval olajševalne okoliščine v korist kršitelja, to je njegovo takojšnje priznanje ravnanja ter nedorečenost posameznih določil Pogodbe št. 01.01/04; pogodba je bila sklenjena kot kombinacijska pogodba za izvajanje svetovalnega inženiringa in izvajanja strokovnega nadzora, ni pa v pogodbi jasno določena delitev odgovornosti med pogodbenima partnerjema na strani izvajalca, poleg tega je v pogodbi določilo o koordinatorju del, ki naj bi bil na strani investitorja; iz opisa del koordinatorja pa je razvidno, da skrbi za nemoteno izvajanje del na gradbišču, za kontrolo in koordinacijo poteka del med posameznimi izvajalci, kar pa je po mnenju disciplinskega senata glede na zakonsko določilo dolžnost gradbenega izvajalca in ne drugih udeležencev pri gradnji objekta.

Ker je bil kršitelj spoznan za krivega, mu je disciplinski senat skladno s 108.čl. Disciplinskega pravilnika prisodil, da mora IZS povrniti stroške disciplinskega postopka v znesku povprečnino v višini 940,00 EUR; v stroške so všteti stroški predhodnega disciplinskega postopka, stroški obravnave pred disciplinskim senatom in administrativni stroški.

Pravni pouk:

Zoper ta sklep je dopustna pritožba v roku 15 dni po vročitvi na disciplinsko sodišče IZS. Pisno pritožbo se vložijo v dveh izvodih. Pravico do pritožbe imata kršitelj in disciplinski tožilec.

V Ljubljani, dne 18. 4. 2008

Predsednik disciplinskega senata:
Albin Luin univ.dipl.inž.str., l.r.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ JESEN 2008

10. 9.

IZS

Pravilnik o projektni dokumentaciji in drugi podzakonski akti ZGO-1B

11. 9.

IZS

Pravilnik o projektni dokumentaciji in drugi podzakonski akti ZGO-1B

30. 9.

MSS

Šprinkler naprave, IZS

september

MSG

Obtežbe mostov (Evrokodi), FGG

september

MSG

Betonski mostovi (Evrokodi), FGG

oktober

MSG

Jekleni in sovprežni mostovi (Evrokodi), FGG

jesen

MST

Pravilnik o požarni varnosti v stavbah in pripadajoči predpisi, IZS

jesen

MSS

Učinkovita raba vodnih virov in izkoriščanje odpadne vode, IZS

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete pod:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

spreminjamo gradbeno kulturo

Inženirska zbornica Slovenije

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija

I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala
T: 01/547 33 33

Tajništvo
T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Evidenčna služba
T: 01/547 33 11
E: renata.gomboc@izs.si

Fin. računovodska služba
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Služba za strokovne izpite
T: 01/547 33 15
E: martina.babnik@izs.si

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje
T: 01/547 33 17, 01/547 33 37
E: polona.okretic@izs.si, petra.kavcic@izs.si